

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ήσυχρομη εν Ελλάδι έτησ. δρ. 12, εξάμ. 6. — Έν τῷ Έξωτερικῷ έτησ. φρ. χρ. 15, εξάμ. 8. — Γραφεῖον εν ὁδῷ Φιλελλήνων. Τιμὴ φύλλου λ. 30.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΓΓΓΛΕΣΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Γ'.

Έν Ἀθήναις τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1890

ΑΡΙΘ. 12

ΦΩΤΕΙΝΗ ΓΕΝΝΑΙΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

(Αποθανούσα τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1890.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Ἡ Φλογέρα (ἀθηναϊκὴ σελίς) ὑπὸ Μ. Μητσάκν. — Μία ἀχτίδα (ποίημα) Δ. Μάργαρν. — Ἐκ τοῦ ἐν χρήσει λεξικοῦ. — Ἐὐπεριστέρι (ποίημα) *Gustave Laffon*. — Ἀλφόνσου Δωδέ: Ὁ ἐπαρχος εἰς τοὺς ἀγρούς, μετάφρασις Κ. Ι. Πρασά. — Παίγνια τῆς τέχνης: Μικροτεχνήματα. — Ἀνέκδοτα ἀσιατικὰ νομίσματα (ἀπόσπασμα ἀνεκδότου μελέτης) ὑπὸ Χρ. Παπαδοπούλου. — Ἰδέαι καὶ ἐντυπώσεις. — Ἰδὴν Τουργένεφ: Ὁ πρῶτος ἔρωσ (μυθιστορία· συνέχεια), μετάφρασις Γ. Σκαλιέρν. — Εἰκόνας: Φωτεινὴ Κολοκοτρῶνν — Ἡ Μ. Δούκισσα Ἀλεξάνδρα — Ἐναρξίς σχολικοῦ ἔτους — Πτερωτοὶ ταξιδιωταί. — Νεώτερα: Ἐπιστημονικὰ καὶ Καλλιτεχνικά. — Εὐτράπελα. — Στιγμαὶ τέρψεως. — Γράμματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Φωτεινὴ Γενναίου Κολοκοτρῶνν. — Ἡ Μ. Δούκισσα Ἀλεξάνδρα (ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ της). — Ἡ ἐναρξίς τοῦ σχολικοῦ ἔτους. — Πτερωτοὶ ταξιδιωταί.

Πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ κ. κ. ἀνταποκριτὰς ἡμῶν ποιοῦμεν γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἀρχόμεθα τῶν γενικῶν εἰσπράξεων τῶν συνδρομῶν καὶ παρακαλοῦμεν θερμῶς ὅπως συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν δὴλωσιν ταῦτην ὡς πρὸς τὴν ὅσον τάχιον ἀποστολὴν χρημάτων. Διὰ τὰ μέρη δὲ τόσον τοῦ ἐσωτερικοῦ ὅσον καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ

ἐνθα δὲν ὑπάρχουν εἰδέτι ἀνταποκριταὶ τοῦ «Ἀττ. Μουσείου» παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ νὰ πέμψωσι πρὸς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον ἀπ' εὐθείας τὴν συνδρομὴν τῶν, ὁδὸς Φιλελλήνων ἀριθ. 24. Δηλοῦμεν δὲ διὰ τὰ περαιτέρω εἰς τοὺς κ. κ. ἀνταποκριτὰς καὶ συνδρομητὰς ὅτι μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἄνω μηνὸς τὸ φύλλον θέλει διακοπῆ ὁριστικῶς πρὸς πάντας τοὺς μὴ ἀποστείλαντας τὴν συνδρομὴν τῶν

Οἱ ἐν Ἀθήναις κ. κ. συνδρομηταὶ ἡμῶν οἱ μὴ λαβόντες ἀριθμὸν τινὰ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων φύλλων ἔνεκεν ἀλλαγῆς τοῦ διανομῆος παρακαλοῦνται ὅπως δηλώσωσιν ἡμῖν τοῦτο πρὸς ἀποστολὴν.

Τὸ ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ πωλεῖται ἀντὶ λεπτῶν 30 εἰς τὸ Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων, εἰς τὰ δύο κιοσκία πλατειῶν Συντάγματος καὶ Ὁμόνοιας, εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα Βίλμπεργ καὶ Νοτάρν, ὁδὸς Ἐρμοῦ, καὶ εἰς τὸ χαρτοπωλεῖον Ν. Βλαχούτσν ὁδὸς Σταδίου. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲ εἰς τὰ ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται ἐν Ἀθήναις εἰς τὸ Βασιλικὸν Τυπογραφεῖον Ν. Γ. Ἰγγλέσν, ἐνθα καὶ τὸ γραφεῖον, ὁδὸς Φιλελλήνων, ἀρ. 24. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἀνταποκριταῖς.

Η ΦΛΟΓΕΡΑ

Εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Κηφισιάς, εἰς τὴν ἀντίκρου τοῦ βασιλικ. κήπου γωνίαν, ἐπάνω εἰς τὸ πεζοδρόμιον, γέρον ρουμειώτης, καταβαίνων ἄνωθεν, ἀπὸ τὸ μέρος τῶν Ἀμπελοκήπων, ἐστάθη διαμῆς, παρὰ τὴν ρίζαν πιπεριάς τινός, ἔρριψε καταγῆς τὴν κάππαν του, τὴν ἵπλωσε, κ' ἐστρώθη σταυροπόδι ἐπ' αὐτῆς. Ἥλιοκαῆς, μαῦρος σχεδὸν τὸν στέρον καὶ τὸ πρόσωπον, τὴν φουστανέλλαν ὀλιγόπτυχον, λερὴν, λερὸν ἐπίσης καὶ ἐλεύθερον, γυμνὸν ἀφίνον στῆθος καὶ λαιμὸν τὸ ὑποκάμισον, τὸν ὀφθαλμὸν ὀξύν καὶ μέλανα καὶ στίλβοντα, τραχύτατον τὸ δέσμα, μεμβρανῶδες, κυρτὸς ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν πλὴν ρωμαλέος ἐτι καταδῆλως τὸν κορμὸν, θά ἔλεγε πῶς πρὸ ὀλίγου ἐγκατέλιπε κανὲν λημέρι τῶν Ἀγρῶν ἢ τοῦ Πίνδου. Εἰς τὸ πλευρὸν του φέρεται κρεμασμένον τράστον, εἰς ὃ θά περιέχετ' ἴσως τὸ ψωμί του, καὶ εἰς τὴν χεῖρα του κρατεῖ ἀγκλίτσαν ἐπιμήκη, κεντητὴν. Πλήρεις ἀπὸ κονιορτὸν εἶν' ἢ βλαχόκαλτσες, αἰτνες περιβάλλοντες τὰς νευρώδεις κνήμας του, καὶ λασπωμένα τὰ ἡμίθροτα τσαρούχια του, ὡς νὰ διήνυσε πορείαν ἐκτενῆ. Ὑπόλευκα ἔχει καὶ μύστακα καὶ κόμπην, καὶ τὰς ὀφρῦς του τὰς δασείας. Διὰ τοῦ χιτῶνος τοῦ ἡμιανοῦ κτου, λάσιος ὁ θώραξ του προβάλλει, καὶ μυῶδης, καὶ εὐρύς. Ἀφῶ ἑκάθησεν, ἐτοποθέτησεν εἰς τὸ πλάγι τὴν ἀγκλίτσαν του, ἐτράδηξεν ἐμπρὸς του τὸ κρεμάμενον εἰς τὸ πλευρὸν αὐτοῦ ταγάρι του, τὸ ἵνοιξε, κ' ἐξέβαλε δύο φλογέρες, μακροτάτας, μίαν σιδηρᾶν, παχεῖαν, κατασκευασθεῖσαν ἐκ μεταποιηθείσης κάννης ὄπλου προφανῶς, τὴν ἄλλην λεπτοτέραν, ἀσπρην, ἀπὸ κόκκαλον, πιθανῶς γινωμένην ἐξ ὁστού ἡτεροῦσας φονευθέντος ἀετοῦ, ὅπως πολλάκις τὰς κάμνου εἰς τὴν Ροῦμελν. Κατόπιν, ἐβγαλε τὸν κατὰμαυρὸν τοῦ σκοῦφον, τὸν ἐβαλεν ἀνεστραμμένον πρὸ τῆς κάππας του, ἐπῆρεν ἀλληλοδιαδόχως τῆς φλογέρες του, ἐψύσων ἐντός, ἀπαξ, ἄνωθεν καὶ κάτωθεν, διὰ νὰ ἰδῆ μὴνέχουν μῆσα τίποτε, τὰς ἀφῆσεν, ἐπτύσεν δις ἢ τρίς, ἐλαφρῶς, εἰς τὰς παλάμας του, καὶ ἔπειτα, λαβὼν τὴν σιδηρᾶν, τὴν ἐπλησίασεν ἐκ νέου εἰς τὸ στόμα του. Ἡ δειλν, ἐξέτεινεν ἡδὴ τὰς πρώτας τῆς σκιάς ἐπὶ τῆς πόλεως, ὁ ἦλιος ἐκλίνεν ὀπίσω τῆς «Μεγάλης Βρεταννίας» πρὸς τὴν δύσιν του, κ' ἐροῦδισ' ἢ ἀνταύγεια τῶν ἀκτίνων του τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμντοῦ. Ἐπὶ τοῦ δρόμου, ἔφιπποι καὶ πεζοὶ περνοῦν πυκνοί, αἱ ἄμαξαι διέρχονται δρομαῖαι, ἢ κινήσεις εἶνε ἀρκούντως ζωηρά, διότι κ' ἐορτάσιμος εἶνε ἢ ἡμέρα. Ἀπὸ τὰ παραπήγματα, κατέρχονται στρατιωτῶν ὀμάδες, ταραχώδεις, εὐθυμοί, κροτοῦσ' ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τὰς χονδρὰς ἀρθήλας των. Τὸ κέρας τοῦ ἵπποσιδηροδρόμου ἀντηχεῖ ἐκάστοτε, καὶ συγκλονεῖ τὸ ἔδαφος τῶν τροχῶν του ὁ ὄρουμαγός. Δύο ἢ τρεῖς στραγαλοπῶλαι, ρυπαροί, νωθροί, τὰ ὄμματα ἡμίκλειστα, ἐν νυσταλέα κτηνωδία, ἔχουν σπη-

μένους ἐγγὺς τοὺς τρίποδας των, καὶ γύρω των περιβοῦσιν παιδιῶν στίφη. Σύμικτος θρύλλος φωνῶν, βημάτων καὶ πετῶν πάταγος, γελῶτων καὶ ὀμιλιῶν ἀλαλητός, τυλίσεται εἰς τὰ θολὰ νῆψιν τῆς σκόνης τῆς ὁδοῦ, ἄτινα τὸν ἀπάγουσιν πέραν. Ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος, συχνά, κύματα φθόγγων μουσικῆς ἀνέρχονται, βαρύνχα, διάτορα, βοή τυμπάνων καὶ σαλπείγων καὶ βιολίων καὶ κρουθίτων. Καὶ ἐκ τοῦ κήπου, οὔτινος αἱ κυβάρισσοι θροοῦν ἀτρέμα, τὰ ἐν αὐτῷ διατῶμενα παγόνια, ἡρεθισμένα καὶ περιφοδοῦ ἐκ τῶν ποικίλων κρότων, ἀγρίας καὶ δυσακούστους βάλλουσι ἀδιάκοπα ὀργῆς ἀκατασχέτου καὶ βλακώδους τὰς κραυγὰς. Ἐπάνωθεν τοῦ γέροντος, ἢ πιπεριά ἀπλόνει τὸ φαιὸν τῆς φύλλωμα, κατοικιδίου δένδρου, τιθασσοῦ, δούλου, νοσηροῦ γεννήματος τῶν πόλεων, ἀναπτυσσόμενον καὶ ζῶντος καὶ γηράσκοντος ἐν τῇ στενῇ των ἀτμοσφαίρα τῷ κονιορτῷ, χωρὶς ἀκμῆν, χωρὶς χυμὸν, βλέποντος πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὸ χῶμα, ριγοῦσα ὑπὸ τὰς περιοδικὰς ριπὰς τοῦ μόλις πνέοντος ἀέρος. Καὶ παρ' αὐτὴν, ἐκτείνονται κατὰ σειρᾶν, μαθήτρια θά ἔλεγε ἐν παρατάξει, ὀμοίμορφοι, αἱ συντροφοί τῆς, σιωπηλαί, ἀναιμικαί, ραχίτικαί, τεφραὶ τὸ χρῶμα, μὲ παχὺ στρώμα σκόνης ὄλ' ἐπὶ τῶν φύλλων των αἰδήμονες, νεύουσαι χαμαί, ὡσεὶ γεροντοκόραι. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ αὐτῶν, φράττοντα τὴν ὁδὸν ἀφ' ὄλου τοῦ ἐντεῦθεν μέρους τῆς, τὰ κατὰ μήκος ἐκτιθέμενα μέγαλα, ἐγείρουσιν τὰ μαρμάρινα τῶν στέρνα, τὰ εὐρέα των παρθυρα, τοὺς κίονας των τοὺς ὀγκώδεις, τὰς πλατείας κλίμακας ἢ τὰς μεγάλας θύρας, πολυτελεῖ, ἀλλ' ἀκαλαίωστα κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀκομψα. ὄψιπλουτοι κενοὶ καὶ φουσκωμένοι, γαυριῶντες ἐν ἀνοίᾳ.

*—

Καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παντοειδοῦς αὐτοῦ θορύβου, ὑπὸ τὸ φύλλωμα τοῦ ψωραλέου αὐτοῦ δένδρου, ἐν τῇ σκιᾷ των ὑψηλῶν αὐτῶν μεγάρων, ὁ γέρον ἤρχισεν τὰ παίξῃ τὴν φλογέραν του. Χωρὶς νὰ κυττάξῃ ἂν εἶνε κανεὶς γύρω του ἢ ὄχι, χωρὶς νὰ προσέξῃ διόλου εἰς τὴν κίνησιν τῆς ὁδοῦ, χωρὶς νὰ ρίψῃ βλέμμα πρὸς τοὺς διαβάτας ἢ ν' ἀπειθῆν τὴν παραμικρὰν τυχὸν ἐπικλίνσιν, σπηγίξας μόνον τὰ νῶτα ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τῆς πιπεριάς, ἀπαραλλάκτως ὡς νὰ εὐρίσκετο εἰς καμμίαν στάνην, ἤρχισεν νὰ ψυσῆ ἐντός αὐτῆς, ἐναλλάσσων τοὺς δακτύλους ἐπὶ τῶν ὀπῶν, κ' ἐπέταξεν ἐξαίφνης πρὸς τὸν δρόμον τοὺς πρώτους βραδείς καὶ μελαγχολικοὺς ἤχους δημῶδους τραγουδιοῦ τῆς Ροῦμελν. Ὁξεῖς, λεπτοί, συριστικοί, ἀλόκοτοι, ἀήθεις, παρατεταμένοι, ἐσκορπίσθησαν οἱ ἴστοι εἰς τὰ περίξ, ἐκυμάνθησαν, δυνανεμίσθησαν εἰς τὴν λοιπὴν τῆς λεωφόρου τύρην. Καὶ τοὺτους παρακολουθοῦν ἀμέσως ἄλλοι, καὶ μετ' αὐτοὺς ἄλλοι πάλιν κυλίσθησαν, παρόμοιοι, ἐπίσης παρατεταμένοι, ὀξεῖς ἐπίσης, καὶ λεπτοί, συριστικοί, βραδείς, παλλόμενοι,

ἀήθεις, ὁ ἀήθιος ἐξίσου καὶ θαλιερός σκοπὸς κλέφτικου ἄσματος. Δίχως νὰ ἐννοῆς σχεδὸν πόθεν ἐκβαίνουσι, ποῖα νὰ εἶνε ἢ προσέλευσις αὐτῶν, ὡς ἀπὸ μακρᾶν, ἐξ ὕψους ἢ ἐκ βάθους, πόρρωθεν, ἔρχονται, ὡς νὰ τοὺς φέρῃ ὁ ἀήρ εἰς τὰ πτερά του. Ἀσθενεῖς, ἀμυδροί, τρέμοντες, ὑπόκοφοι, δειλοί, ἐξαπολύονται ἐκ τοῦ ὄργανου, ἵπτανται πρὸς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ, πτερυγίζουσι ἐν αὐτῇ ἐπὶ μακρὸν ὡς ζαλισμένοι, συγκρούονται πρὸς τοὺς διαφόρους ἄλλους ἤχους τῆς, τεμαχίζονται, σκεδάνυνται, καὶ θνήσκουσι τυλισσομένοι ὁμοίως εἰς τὰ θολὰ τῆς σκόνης σύννεφα. Ξένοι θὰ ἔλεγε, τὸ πρῶτον νῦν ἐπιπτοντες εἰς μέρος ὅπερ δὲν γνωρίζουσι, τίς οἶδε κατὰ ποῖον τρόπον καὶ ἐκ ποίας ἀφορμῆς, καὶ οἱ ὅποιοι, ἐξερχόμενοι, ἀποροῦν καὶ οἱ ἴδιοι πῶς τάχα νὰ εὐρέθησαν ἐκεῖ, καὶ τριγυρίζουσι ὡς χαμένοι, ἀνευ ὁδηγοῦ, ἀνευ πυγίδος, ἔρμαιον πάσης φορᾶς καὶ πάσης τύχης. Ἡ ὄλη ὄψις τοῦ νεῦλυδος, εἶνε ὡς γηραιῶν τσοπάνου, ὅστις θὰ ἡμποροῦσεν ἴσως, ἄλλοτε, εἰς τὰ νεανικά του χρόνια, νὰ ἔκαμε καὶ ἀρματολός. Καὶ ὡς τσοπάνης κἀθεταί τώρα κ' ἐκεῖ, ὡσάν νὰ ἔχη περίξ του τὰ πρόδατά του βόσκοντα, ἢ ὡς ἀρματολός, κανένας γεροκλέφτης, ὃν ἐβαλαν τὰ νέα τὰ κλεφτόπουλα, ἐπάνω εἰς τὴν χλόνην ὅπου διεμελίσθη τὸ ψητὸ ἀρνί, τότε τὸ δεῖλι, εἰς τὸ βάθος τοῦ λημεριοῦ, νὰ παίξῃ τὴν φλογέραν του, διὰ νὰ σύρουσιν τὸν χορὸν. Ἀκίνητος, τοὺς πόδας του συμπεπλεγμένους, εἰς τὴν ἰδίαν στάσιν ἢν ἀρχῆθεν ἔλαβε, καθὼς ἐστρώθη, κλίνων μικρὸν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν ἀριστερὸν τοῦ ὤμου, τὸ βλέμμα του προσηλωμένον εἰς τὴν ἄκραν του διαρκῶς, κρατεῖ μεταξὺ τῶν χειρῶν του τὸν αὐλόν, βαστάζει ἐλαφρῶς αὐτόν, καὶ παίζει. Καὶ τὸ δημῶδες ἄσμα ἀρχεται ἐξελλισσόμενον, τρομῶδες, ἀργονίνητον, μόλις ἀκούμενον, ροχθοῦν, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν διακοπτόμενον ἀπὸ τῆς μουσικῆς τοὺς φθόγγους ἢ ἀπὸ τὸν κρότον τῶν τροχῶν ἢ ἀπὸ τὰς κραυγὰς τῶν παγωνίων. Ἐκαστὸν στίχον, πρὶν φέρῃ τὴν φλογέραν εἰς τὸ στόμα του, προλογίζεται ὁ γέρον δι' ἰαχῆς, ἀπὸ βαθῶν ἀναπεμπομένης, ὡς εἰς ἀγῶνα προκλῆσιν ἢ ἀποτίναξιν ὑποκαρδίου ἀλγους ἐκλούσης. Ἐπειτα, κολλᾷ τὰ χεῖρα εἰς τὸ στόμιον αὐτῆς, ψυσᾷ, κ' ἐκείνη εἰς τὸ ψύσμα ὑπείκουσα, ἀρχίζει νὰ λαλῆ, νὰ κελαδῆ, νὰ ὀλολύξῃ, νὰ στενάξῃ, νὰ βοᾷ, τονίζουσα τοῦ στίχου τὸν ρυθμὸν. Τὰ δάκτυλά του τρέχουσι κατὰ μήκος τῆς, παρακολουθοῦντ' ἄλληλα, κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ μέλους, ἐξ ὑπαμοιῆς, ἄλλα συγκαπτόμενα καὶ ἄλλα διαστελλόμενα, ἄλλα ὑψούμενα καὶ ἄλλα καταβιβαζόμενα, ταῦτα μὲν ἐφαπτόμενα ἐκεῖνα δὲ ἐναερία, ἄλλα κλειόντα τὰς ὀπάς, ἄλλα μόλις ἐγγίζοντα καὶ ἄλλα αἰωρούμενα ὑπὲρ αὐτάς, ἢνεωγμένας. Καὶ ὁ ρυθμὸς ἐξέρχεται ἀπ' αὐτὰς συρόμενος, ἢ αἰρόμενος, ἢ καταπίπτων, ἢ μεστός, ἢ διαλείπων, κλιμακωτὸς καὶ βῶν καὶ μακρός,

έωσού περατωθῆ ὁ στίχος. Τότε ὁ γέρον
 ἀοιδὸς ἐκβάλλει γογγυσμὸν βαρύν, καὶ ἐ-
 παφίνων κατὰ μέρος τὸν αὐλόν, ἐπακου-
 δῆ τὸν ἀγκωνά του εἰς τὸ γόνυ, καὶ ἀρ-
 χινᾶ νὰ ψάλλῃ καὶ τὰς λέξεις. Βραχνή,
 κεκαλυμμένη, δυσδιάκριτος, ἀναδίδετ' ἢ
 φωνὴ ἀπὸ τοῦ λάρυγγος, ἐν μόχθῳ καὶ
 κάματῳ, ὡς μετὰ ἐνδομύχου πόνου, ποι-
 κιλλομένη συνεχῶς διὰ στεναγμῶν, ἐπί-
 σης συρομένη, ἢ αἰρομένη, ἢ διαλείπου-
 σα, ἢ μεστή, καὶ ἀπαγγέλλουσα τοῦ ἤσμα-
 τος τὰ λόγια, σύμφωνα πρὸς τὸν ρυθμὸν,
 ὃν ἢ φλογέρα πρὸ μικροῦ ἐτόνισε. Καὶ
 ἀφού ὁ στίχος, αὐλήμα ἅμα καὶ τραγοῦδι,
 τελειώσῃ οὕτω πως, ἀναλαμβάνει πάλιν
 τὸν αὐλόν, τὸν πλησιάζει εἰς τὸ στόμα, κ'
 ἐπαναρχίζει ἕτερον, κατὰ τὸν ἴδιον τρό-
 πον. Τοιοῦτοι οἱ ἀρχαῖοι ραψῳδοί, οἱ πλά-
 νητες, θά ἤρχοντο καὶ θά ἐκάθηντο εἰς
 τὰς γωνίας τῶν ὁδῶν, θά ἐστρωσαν τὴν
 κάππαν τῶν, καὶ θενά ἤρχιζαν νὰ ψάλλ-
 λουν τῶν ὁμηρικῶν ἠρώων τ' ἄλλα.

✱

Καὶ εἶνε πράγματι ὡς ἤσμα ὁμηρικὸν
 ἀγνωστόν, ἀπόσπασμα λησιμονημένης ρα-
 ψωδίας τὸ τραγοῦδι ὅπερ ἤρχισε, τῆς ἀρ-
 ματωλικῆς ἐποποιίας ἐν τῶν μᾶλλον συγ-
 κλητικῶν, τῆς μάννας τοῦ χαθέντος Κί-
 τσου ὁ ὀλοφυρμὸς, κλαίουσης τὴν ἀπώ-
 λειαν τοῦ υἱοῦ τῆς, παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ
 ἀσπλάγχχου ποταμοῦ, ὅστις τῆς ἐμποδι-
 ζεὶ τὴν διάβασιν, διὰ νὰ περάσῃ ἀντικρὺ
 καὶ ἐρωτήσῃ τί ν' ἀπέγινεν, ὅπως παρὰ
 τὰς ὄχθας τοῦ Σκαμάνδρου, οἱ γονεῖς οἱ
 ἐκ τῆς Τροίας, οἵτινες ἤρχοντο νὰ ἐκζη-
 τήσουν τῶν υἱῶν τῶν τοὺς νεκρούς. Καὶ
 ὡς ὁ γέρον ἀοιδὸς ἐκάθησε, καὶ ἀνευ τύ-
 που, προσομιτοῦ ἐκανόως, ἤρχισε νὰ τὸ
 τραγοῦδῃ, οὕτως, ἀπαρἀλλάκτως, καὶ ὁ ἀ-
 νώνυμος τοῦ ποιητῆς, ἀρχίζει καὶ αὐτὸς
 τὸ ἔπος του. Καιρὸν ἔχει νὰ τὸν ἰδῆ, νὰ
 μάθῃ δι' αὐτόν, ἢ μήτηρ τοῦ ἀρματω-
 λου· καὶ μὴ ἀντέχουσα νὰ ὑπομένη πλέον,
 θέλουσα νὰ γνωρίσῃ τι περὶ τῆς τύχης
 του, ἐκίνησε καὶ ἦλθε νὰ διαδῆ τὸν ποτα-
 μόν, καὶ νὰ ὑπάγῃ πέραν, εἰς τὸν κλεφτῶν
 τὰ ἐνδαιτηματα, ὅπου θά εἶνε βέβαια
 κ' ἐκεῖνος ἐὰν ζῆ· ἀλλ' εἶν' ἐξωγκωμένον
 τὸ ποτάμι, βίαιον, καὶ τὰ θολὰ του κύ-
 ματα ἀφρίζοντα βογοῦν, καὶ ἡ διάβασις
 αὐτοῦ δὲν εἶνε εἰκόλος· καὶ ἀπελπίς, ἢ
 πτωχὴ μάννα, τὸ παρακαλεῖ, τὸ ἰκετεύει,
 νὰ λιγοστέψῃ κάπως, νὰ τὴν λυπηθῆ, καὶ
 νὰ γυρίσῃ πίσω δι' ὀλίγον, νὰ τῆς κάμῃ
 πέρασμα· ἀλλὰ, βωδὸς ὁ ποταμός, κωφός,
 τὰ ρεῖθρα του κυλῖει, ἀδιάφορος, μὴ ἐν-
 νοῶν ἢ ἀψηφῶν τὸν πόνον· καὶ ἐξηγρι-
 ωμένη, ἐκφρων, ἢ γυνή, ὀργίζεται ἐναντίον
 του, τὸν ἀπειλεῖ, κ' ἐρίζει πρὸς αὐτόν,
 καὶ τὸν λιθοβολεῖ, καὶ τὸν ὑδρίζει. Τὸ μέ-
 λος εἶνε ἀξέστον καὶ ἀπειροκαλον, ἀγροῖ-
 κον, ἰδιότροπον, μονότρονον καὶ ὁμοίμορ-
 φον, μὴ παραλλάσσον σχεδὸν διόλου ἀπὸ
 τοῦ ἑνὸς εἰς ἄλλον στίχον ἢ ἀπὸ μιᾶς
 εἰς ἄλλην στροφῆν, μετὰ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν
 ἀρχόμενον, προβαίνον, καὶ αὐτὸν τηροῦν,
 μετὰ τὰς αὐτὰς τομάς, καὶ τὰς αὐτὰς κυμάν-
 σεως, καὶ ἐξάρσεως, καὶ τὰς πτώσεις, καὶ τὰ
 ἴδια γυρισμάτα, ὡσεὶ βαυκάλιμα ὅπερ νὰ
 ἀπληγῆ συγχρόνως γόσος θάνατος ἢ με-
 μακροσμένην μάχης βοήν. Καὶ τὸ ἤσμα
 εἶνε ἀπλοῦν καὶ ἀτεχνον καὶ ἀφελές,

ξηρὰ ἔμμετρος τοῦ συμβάντος διήγησις,
 ἐν τῶν πρωτογενῶν ἐκείνων, τῶν ἐξω παν-
 τὸς κανόνος καὶ παντὸς νόμου, πάσης
 τάξεως καὶ παντὸς ὀρισμοῦ, ἀλλὰ δια-
 τοῦτο ἴσως μεγάλων ἐν τῇ ἀφελείᾳ τῶν,
 ἀλλ' αἰωνίων ἐν τῇ ἀπλότητι τῶν, διὰ τῶν
 ὁποίων ὁμιλεῖ, ἀπερικόσμητος, ἀνεπιτή-
 δευτος, γυμνή, ἢ καρδία καὶ τὸ αἰσ-
 θημα ὀλοκλήρου λαοῦ. Καὶ ὡς νὰ διερ-
 μνεύῃ τὴν καρδίαν καὶ τὸ αἰσθημα αὐτὸ
 τὸ λέγει καὶ ὁ γέρον, ἐν εἰλικρινείᾳ, ἐν
 ὄλῃ του τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῇ φυσικότητι,
 προδύλωσ ἀισθανόμενος τὴν ἐννοίαν
 κατὰ βάθος. Μετ' ὅσον δύναμιν ἐνέχουν οἱ
 πρεσβυτικοὶ τοῦ πνεύμονος, ἐγγύων εἰς
 τὸ σιδηροῦν τοῦ ὄργανον ὄλην τὴν πνοὴν
 τοῦ λασίου στήθους τοῦ ὅπερ φαίνεται ὑ-
 πεγειρόμενον διαμέσου τοῦ ὑποκαμίδου
 του, ὠθεῖ τοὺς τόνους ἀπὸ τῶν χειλέων
 του ἐντὸς αὐτοῦ, ὅπως ἢμπορεῖ, οἰδαίνων
 τὰς γνάθους του κ' ἐξογκόνων τὸν λα-
 μόν του. Ὡς νὰ ἐκφράξῃ λύπην ἰδικὴν
 του, ἴδιον καῖμόν, διηγείται μετὰ τὸν αὐ-
 λόν του τὸν κακόηχον καὶ τὴν φωνὴν του
 τὴν γεροντικὴν, τῆς μάννας τοῦ ἀρματω-
 λου τὴν θλίψιν, τὴν ἀγωνίαν τῆς περὶ
 τῆς τύχης του, τὴν ξριν τῆς πρὸς τὸν
 ποταμόν, καὶ τὴν σκληρότητα αὐτοῦ, καὶ
 τὴν μῆνιν ἐκείνης. Ἀργότερα, ἀργότερα
 πολὺ, καὶ μελαγχολικώτερα ἀφ' ὅ, τι ἄδε-
 τα συνήθως, τὸ παίζει ἅμα καὶ τὸ τρα-
 γουδεῖ, σιγά-σιγά, ὡς νὰ ἐπρόκειτο καὶ
 νὰ τὸ λέγῃ καὶ νὰ τὸ ἀκούῃ μόνος του,
 ὡς νὰ μὴ ἀποτείνεται εἰς ἄλλον, ἢ ὡς νὰ
 ἐκάθηντο εἰς τὴν γωνίαν του διὰ νὰ τὰ
 εἴπῃ ἐμπιστευτικῶς μετὰ σύντροφόν τινα
 ἀόρατον, μετὰ τὸν διαβαίνοντα ἴσως τῆς ἐ-
 σπέρας ἀνεμον. Νωχελῶς, χθαμαλῶς, μι-
 κύνοντες τὸν σκοπὸν ὅσον ἐνδέχεται,
 χρονοτριβοῦντες, ἐκκοκκίζουν τῶν ἤχων
 του τὸ κομπολόγιον ἠρέμα, καὶ αὐτὸς καὶ
 ἡ φλογέρα του, ἐκείνη ὡδὴν νὰ οἰμώξῃ
 καὶ αὐτὸς ὡς νὰ θρηνηῖ. Ἐν ἐπιμόνῳ συ-
 νεχείᾳ, ἐν ταυτολογίᾳ ἀλλεπαλλάλλῳ, ὡδὴ
 καὶ μέλος παρατείνονται, ὡς ἤρχισαν,
 κατὰ διηνεκῆ ἐξακολουθούσιν, ὡς ἐν κω-
 κυτῳ. Τὸ ἤσμά του τὸ ὀλιγόστιχον φαίνε-
 ναι ὡς νὰ πρόκειται νὰ διαρκέσῃ διαπαν-
 τός. Κάθε του στίχον, ἄδων, ἐπαναλαμ-
 βάνει δις καὶ τρίς, τὸν κόπτει πρὶν νὰ τε-
 λειώσῃ συνθησάτα, κ' ἐπαναστρέφει εἰς
 τὰ πρῶτα, πάλιν, διὰ νὰ τ' ἀρχίσῃ ὅπως
 πρὶν, ἐκ νέου· καὶ ὡς νὰ μὴ τοῦ ἤρκει
 τοῦ ρυθμοῦ ἢ ἑκτασις, νομίζει ὅτι ἐπι-
 μᾶλλον τὸν ἀπλόνει, τὸν τεντῶνει, καὶ τὸν
 καθιστᾶ ἐλαστικώτερον, κ' εὐρύν, καὶ κυ-
 ματόεντα πλειότερον, κ' ἐκκαλυμένον ἐπι-
 μᾶλλον. Θὰ ἔλεγεσ ὅτι ἀρέσκειται εἰς τὴν
 παλινωδίαν ταύτην, τὴν ὁμοειδῆ, ἀπα-
 ραλλάκτως ὅπως τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα
 κλαίοντα, ἐπι πολὺ εὐχαριστοῦνται ἀνευ
 φθορῆς νὰ ἐξακολουθοῦν τοὺς κοπετοὺς
 τῶν, ὡς νὰ αἰσθάνωντ' ἠδονὴν ἰδιάζουσαν
 τὰ ὄτ' αὐτῶν, ἀκούοντα τὸν ἤχον τῶν, ὃν
 ἀναπέμπουν τὰ θλιμ' ἕνα στήθη τῶν.
 Καὶ οἱ στίχοι διαδέχονται τοὺς στίχους,
 ὀδυρόμενοι, καὶ οἱ τόνοι διαδέχονται τοὺς
 τόνους, λύζοντες, καὶ αἱ στροφῆαι διαδέ-
 χονται τὰς στροφάς, βαρῦθυμοι, καὶ
 πένθημον σχεδὸν τὸ τραγοῦδι ἐκτυλίσ-
 σεται, ὡδὴν νὰ ἔρχεται ἐπίτηδες νὰ ἀνα-
 μίξῃ παραφῶνως, ἄδηνον διατί, τὸν

κλαυθμὸν ἐκ τοῦ ὁποίου εἶνε πλήρες, εἰς
 τὴν φαιδρᾶν τοῦ ὁρόμου ταραχὴν...

✱

Ἐν τῇ λεωφόρῳ, κανεὶς κατ' ἀρχὰς δὲν
 ἐπρόσεξεν εἰς τὴν ὑπαρξίν του, κανεὶς
 δὲν ἐσταμάτησε, κανεὶς δὲν ἀντελήφθη
 τὸν ραψῳδόν. Παρέρχονται ἀμέριμνοι οἱ
 διαβάται, καὶ τὰ ἐξ Ἀμπελοκήπων τραῖνα
 διασταυροῦνται πλήρη κόσμου, καὶ τὸ
 κέρας τοῦ ὀδηγοῦ ἢ χειρὶ ἐκάστοτε, καὶ τὰ
 ὀχήματα κυλῖονται ὀρμητικὰ, καὶ ἡ μου-
 σικὴ τῆς πλατείας βρέμει ἐκεῖ κάτω. Τοῦ
 τραγοῦδι οἱ στίχοι καὶ οἱ ἤχοι τῆς φλο-
 γέρας τῶν ἐπῆγαν εἰς τὸν βρόνον, ἐξη-
 νεμώθησαν κ' ἐχάθησαν ἐπὶ ματαίῳ ἀ-
 κροατῆν ὅμως τινὰ δὲν ἠδυνήθη ἔτι νὰ
 ἀγρεύσῃ. Ἐν τῇ κινήσει τῆς ὁδοῦ, ἀκό-
 μιν δὲν κατώρθωσε νὰ προσελκύσῃ ὁ πα-
 ρείσακτος τὰ βλέμματα, οὐδὲ τὸ ὄργανον
 αὐτοῦ νὰ κάμῃ τὸ ρῆγμα τοῖ ἐν τῷ θο-
 ρύῳ. Κ' ἐν τῇ αὐτῇ μονώσει, ἐν τῇ ἰδίᾳ
 ἐρημίᾳ θεατῶν, ἀρχίζει καὶ τὸ δεῦτερον
 τραγοῦδι του. Μονότρονον καὶ τοῦτο, ὁ-
 μοιόμορφον, ἀνάλογον καθ' ὅλα, τῆς αὐ-
 τῆς οἰκογενείας κατὰ πάντα, μητρικῆς
 στοργῆς τὸν πόνον ἐκδηλοῦν κ' αὐτό,
 ἀλλὰ πολὺ, πολὺ βαθύτερον τὸν τόνον,
 καὶ τὸν ρυθμὸν βραδύτερον, καὶ πενθη-
 μώτερον τὸν ἤχον, καὶ ὑψηλότερον τὴν
 ἐκφρασίν, καὶ περιπαθέστων τὴν ἐν-
 νοιαν. Γνήσιον τέκνον τῶν δασῶν, δὲν
 εἶνε κἄν γνωστόν ὅπως τὸ πρῶτον κά-
 πως, καὶ ἴσως ἄλλοτε ποτὲ δὲν ἐπληξ' ὁ
 σκοπὸς αὐτοῦ τῆς πρωτευούσης τὸν ἀέ-
 ρα. Καὶ ἡ κεκαλυμμένη, δυσδιάκριτος
 τοῦ γέροντος φωνή, τὸ ἀναμέλλει ὅσον
 δύναται καλλίτερα, μ' ὄλον τὸ πάθος οὐ-
 τινος εἶν' ἐμπνευσίς, ἐν τῇ ἀλληγορίᾳ
 του τῇ πρωτοτύπῳ καὶ εἰκονικῇ. Ἐν τῷ
 δρυμῷ, σὺν τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἄστρου τῆς
 ἡμέρας, μόλις ἔδοσ' ὁ ἥλιος, ἐξῆλθον ἐπὶ
 τὴν βοσκὴν αἱ ἐλαφοὶ καὶ τὰ ἐλαφομό-
 σχια. Ἀγεληδόν, οἱ ἄρρενες ἐμπρός, τὰ
 μικρὰ παρακολουθοῦντα τὰς μητέρας τῶν,
 κ' ἐκεῖναι ὀδηγοῦσαι ταῦτα, πορεύονται,
 ὅπου χλόη παχεῖα, ὅπου χόρτου πράσι-
 νος τάπης, ὑπὸ τὸ ἄπλετον φέγγος τῆς
 πρωίας. Ἀλλὰ, μία ἐλαφίνα, μόνη, δὲν
 ἀκολουθεῖ τὰς λοιπὰς, δὲν συμπορεύεται,
 δὲν ἐπιζητεῖ τὴν βοσκὴν, καὶ μακρὰν τῆς
 θορυβώδους ἀγέλης, ταπεινὴ, θλιμμένη,
 φεύγει τοῦ ἡλίου τὴν λάμψιν, διώκει τὴν
 μοναξίαν, «κ' ὄλο τ' ἀπόσκια περπατεῖ,
 κ' ὄλο ζερβὸ πηγαίνει, κ' ὄθ' εὔρη γάρ-
 γαρο νερό, θολόνει καὶ τὸ πίνει». Ἀλλ' ὁ
 ἥλιος, ὁ μέγας θεὸς τῶν ὀρέων καὶ τῶν
 πεδιάδων, τὴν ἐπρόφθαθεν ὅσον καὶ ἂν
 τὸν φεύγῃ, τὴν ἀντίκρουσεν ὅσον καὶ ἂν
 τοῦ κρύβεται, τὴν ἀγνάντεψε ἀναβαίνων
 ὑψηλὴν τινα ῥάχιν, καὶ κάθηται καὶ τὴν
 ρωτᾶ, κάθηται καὶ τῆς λέει: — «Τ' εἶσαι,
 λαφίνα, ταπεινὴ, δὲν πᾶς κοντὰ μετ' ἄλλα
 — Κι' ὄλο τ' ἀπόσκια περπατεῖς, κ'
 ὄλο ζερβὸ πηγαίνεις — Κι' ὄθ' εὔρης γάρ-
 γαρο νερό, θολόνεις καὶ τὸ πίνεις; ». Καὶ
 ἡ ἐλαφίνα ἐξομολογεῖται τότε πρὸς τὸν
 ἥλιον τὸν πόνον τῆς, καὶ τὸν ἐρωτᾶ
 καὶ ἐκείνη εἰς ἀπάντησιν, ὅτι «πῶς νὰ
 μὴν εἶνε ταπεινὴ, καὶ πῶς νὰ πᾶν
 μετ' ἄλλα, π' ὄλαις ἢ μάνναις ἔχουσε
 μαζί καὶ τὰ παιδιὰ τους, κ' ἐκείνης τὸ
 μοναχογιανὸ πού ἦτανε χρόνια κλέφτης,

φέτο τῆς τὸν ἐσκότωσαν οἱ σκύλ' οἱ συντροφοί του». Καὶ ἀφ' οὗ ἡ φλογέρα, στένουσα καὶ ὀλοοῦσα βιαιότερον ἢ πρὶν, ἐτελείωσε καὶ τῆς ἐλαφίνας τὸ τραγοῦδι, ὁ ραψωδός, χωρὶς σχεδὸν ν' ἀναπνεύσῃ, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ἀπαράλλακτα, ἀρχίζει ἄλλο πάλιν, νέον. Βραδύ ἐπίσης καὶ αὐτό, καὶ παρατεταμένον, καὶ ροχθοῦν, καὶ ἀργοκίνητον, ἀλλ' οὔτινος τραχύτερος εἶνε ὁ ρυθμός, καὶ ἐντελῶς διάφοροι οἱ στίχοι. Ἄξεστον ἔτι μᾶλλον, καὶ ἀνώμαλον, καὶ ἀκανόνιστον, καὶ σκοτεινόν, ἀρχεται δι' ἐπικλήσεως πρὸς ἄγριον κόρακα, κραυγάζοντα ἐν τῇ ἐρημίᾳ, τί ἔχει τάχα καὶ φωνάζει, τί τοῦ λείπει, τί ἐπιθυμεῖ, μήπως διψᾷ αἶματα καὶ πεινᾷ κουφάρια; Καὶ τὸ δυσοίωνα ὄρνειον ἀποκρίνεται εὐθύς, ὅτι σκδύζει, φωνάζει καὶ διψᾷ ν' ἀνοιξῇ ἕνα σφεῖρι, διὰ νὰ φᾶν σώματα μπένδων καὶ νὰ πιῇ αἶματα πασσάδων, καὶ νὰ φᾶν τῆς χήρας τὸν ἕγιό, π' ἄλλον ἕγιό δὲν ἔχει. Τὸ ἦσμα εἶνε ἀποτομον, σχεδὸν φρικῶδες, πολέμου ἦσμα, αὐτόχρομα αἱματηρόν, χρωματισμένον βαθέως, ὡς ἐν λύθρου πορφύρα, καὶ ἀναδίδον ὡς ροίζον πτερύγων καὶ ὡς ὀδόντων τροχισμόν. Ἀγρίως μεγαλοπρεπὲς καὶ ἐπιβάλλον, ἀνελίσσει τὰς στροφὰς αὐτοῦ, τῆς ἐδικήσεως καὶ τοῦ μίσους τὸ ζοφερόν γέννημα, τὸν πεδίων τῆς σφαγῆς τὸ ἐρυθρόν ἄνθος. Ἄσει σφυρηλατούμενος χαλκὸς παρέρχονται αἱ φράσεις του βαρεῖται, καὶ ἐναργεῖς οἱ τόνοι του διαδέχονται ἀλλήλους, ὡσεὶ βαλλόμενοι ἐν λύσῃ. Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ἀοιδοῦ ἀκούεται ὡς τραχύτερα τὸρα καὶ αὐτῇ, καὶ τῆς φλογέρας του τὸ σύριγγ' αὐτὸ τοῦτο γοερὸν ηἰεῖ, ἵταμόν καὶ ἀγωνιώδες ἀπολύεται, ὡσάν ν' ἀντιλαλῇ τοῦ μαύρου πτηνοῦ τὸν ἀπαίσιον κρωγμόν...

✱

Αἰθηνιδίως, δύο στρατιῶται, διαβαίνοντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἀνεκόπησαν ὀρμητικῶς, ἐστάθησαν, κ' ἔρριψαν μίαν πεντάραν εἰς τὸν σκοῦφον του. Εἰς τούτους προσέτεθῃ μετ' ὀλίγον κ' ἔτερος, καὶ οὗτος ἐκ τῶν συναδέλφων των, μόνος του καταβαίνων, κ' ἔρριψε καὶ αὐτὸς τὴν πενταροῦλαν του. Κατόπιν, ἕνα μπακαλόπουλον, ἐρχόμενον ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος, ἐν ἐρτασίῳ ἀμφιέσει, ἐπλησίασε κ' αὐτό, καὶ συνηνώθη εἰς τὸν μικρὸν ὄμιλον, μειδίων ἡλιθιώτατα. Καὶ κατ' ὀλίγον, περὶ τὸν πυρῆνα τοῦτον, ἤρχισε βαθμηδὸν νὰ σχηματίζεται, ὁ συνήθης τῶν τοιοῦτων θεαμάτων κύκλος. Τινὰ τῶν παιδαρίων, ἐγκαταλείψαντα τοὺς στραγαλοπόδας των, προσῆλθον. Χονδρὸς τις οἰκοκύριος, κρατῶν ἀπὸ τῆς χειρὸς πλαγγονοειδὲς νήπιον, ἐστάθη καὶ αὐτός, διερωτῶν τί τρέχει. Ἔπειτα τρεῖς κομψοενδεδυμένοι νεανίσκοι, λιμοκοντόροι βέβαια, προσέθηκαν τὰς κεφαλὰς των εἰς τὴν σύναξιν, ὠθοῦντες. Καὶ ὅλοι ἴστανται περὶ τὸν γέροντα, κινούμεν' ὑπὸ τῆς αὐτῆς μωρᾶς περιεργείας, θέλοντες ὅλοι νὰ ἴδωῦν, κυττάζοντες αὐτὸν ὡς ζῶν τι παράδοξον, θεώμενοι, ἀκούοντες, μ' εἰρωνικὸν χαμόγελον οἱ πλεῖστοι εἰς τὰ χεῖλην. Ἄλλ' ὁ ραψωδός, χωρὶς νὰ ὑψώσῃ πρὸς αὐτοὺς τὸ βλέμμα, τὸ ὄμμα προσπασσαλευμένον διαρκῶς εἰς

τῆς φλογέρας του τὴν ἄκραν, ἐξακολουθεῖ νὰ παίζῃ τὸν σκοπὸν του καὶ νὰ τραγοῦδῃ, ὡσάν νὰ ἐπαίξε καὶ νὰ ἐτραγουδοῦσε πάντοτε δι' ἑαυτόν. Μὲ τὴν ἡσυχίαν του, ἐπέρανε καὶ τοῦ σαρκοκόροτο ὄρνειος τὸ ἦσμα, προμικροῦ, καὶ τότε μόνον ἐπαφίνας τὴν φλογέραν εἰς τὸ πλάγι του, ὡραν τινὰ, ἀναπαυόμενος, καὶ ἴσταται σιωπηλός, οἰνεῖ εἰς σκέψεις βυθισμένος καὶ στοχασμούς ἀνακυκλών. Ἀλλὰ, μετ' ὀλίγον, τὴν ἀναλαμβάνει αὐθις, καὶ, ὡς ἐν εἰδει ἀνακουφίσεως, παίζει γοργὸν πλεόν τὸρα τραγοῦδι, ζωηρόν, εἴηχον, τραγοῦδι τοῦ χοροῦ. Ταχεῖς, εὐκίνητοι, φαιδροί, σκορπίζονται ἤδη οἱ τόνοι τοῦ ὄργάνου, ὡς διαχύνοντες τὴν χαρὰν καὶ ἀντιλαλοῦντες εὐθυμίαν. Τὸ γυθόσυνον ὁμως ἦσμα περατοῦτ' ἀκύτατα, σχεδὸν ἀμέσως, καὶ ὁ ἀοιδὸς ἐπανερχεται πάλιν εἰς τὰ πρῶτα του, καὶ λέγει ἄλλο, καὶ ἄλλο ἐκ νέου μετὰ τοῦτο, κλέφτικα καὶ αὐτά, ἀληθινὰ κλέφτικα, τῆς ἰδίας μεγάλης ἐποποιίας ἀποσπάσματα, ἐπίσης μελαγχολικά, καὶ βαθέα, καὶ ἀρήϊα, καὶ περιπαθῆ, τῶν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καιρῶν, ἠρωϊσμοῦ ἕμνους καὶ ἀνδρείας ὠδὰς. Προδῆλος, ὁ γέρον ἀισθάνεται ἰδιάζουσαν εὐχαρίστησιν εἰς ταῦτα, μὲ ἐξαιρετικὴν τὰ λέγει ἠδονήν, ἀρέσκειται νὰ ἐνδιατριβῇ εἰς τοὺς στίχους των καὶ τοὺς ρυθμούς, καὶ ὑπεργίεται τὸ στῆθος διαμέσου τοῦ ὑποκαμίσου του ταχύτερον, καὶ ἐξοιδαίνονται ὀρμητικώτερον αἱ γνάθοι του, καὶ ἐξογκοῦται ἰσχυρότερον ὁ τράχηλος του. Μὲ τὴν καρδίαν του, ἀληθῶς μὲ τὴν καρδίαν του τὰ διαλαλεῖ, ἥτις θὰ πάλιν βέβαια νεάζουσα ἀκόμη ὑποθέτει εἰς τὰ γηραλέα στέρα του. Καὶ βαθμηδὸν, ἐφόσον προχωρεῖ, λησμονεῖται φαίνεται καὶ περισσότερο, κ' ἐντείνει ὅσον τῷ εἶν' εὐκόλον τοῦ ἤσματος τὸν ἦχον, καὶ ὅσον οἶον τε δεῦναι τῆς φλογέρας τὸν ὀλοοῦγμόν. Συχνότερον βάλλει νῦν τὰς ἀντι προλόγου ἰαχὰς, καὶ συχνότερον ἐκπέμπει τοὺς στόνους δι' ὧν ποικίλλει τὸ ἦσμα του, καὶ συχνότερον ἀναδίδει τοὺς γογγυσμούς δι' ὧν καταλήγει. Μετεκινήθη πρὸ ὀλίγου ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ μικρόν, κ' ἐξήπλωσε τὸν ἕνα τῶν ποδῶν, κ' ἡ στάσις του ἔγινε μᾶλλον ἐλευθέρα, κ' αἱ κινήσεις ἀνετώτεραι. Καὶ ἡ διαδοχὴ τῶν τραγοιδίων του, περιέργως, θαρρεῖς ὅτι τὸν ἐμψυχώνει. Καταφανῶς, τὸ κλέφτικον ἄσματολόγιον εἶνε κίρως τὸ στοιχεῖον του, καὶ τὸ γνωρίζει ἐν τελειότητι, καὶ ὅσον λέγει τόσον ἐνθυμεῖται κ' ἄλλα καὶ ἀρχίζει νέα. Θὰ ἔλεγε σχεδὸν, ὅτι δὲν τραγοῦδεῖ ἐξ ἀναμνήσεως, ἀλλ' ἐμπνεόμενος ἐκείνου τὴν στιγμὴν, ὁ ἴδιος ἐπινοῶν καὶ στίχους καὶ ρυθμούς, αὐτοσχεδιάζων ἐξ ὑπογίτου, κατὰ βούλησιν. Συνήθως, ἀπὸ τῆς φλογέρας του, παίζει τὴν σιδηρᾶν ἰδίως, πρὸς τὴν ὁποίαν φαίνεται ὡσάν νὰ τρέφῃ χωριστὴν προτίμησιν. Καὶ τοῦ παλαιοῦ ὄπλου ἡ κἀννη, ὡς ἔκουσῶς παρέχει ἑαυτὴν, γηράσασα καὶ αὐτῇ καὶ ἄχρηστος πλεόν διὰ νὰ σκορπίζῃ τὸν θάνατον, πόσον, ὦ πόσον προσῆκον ὄργανον εἰς τὴν ἐξυμνησιν ἐκείνου, οἷτινες τὴν χειρὶσθησάν ἴσως διὰ νὰ τὸν σκορπίσουν μὲ αὐτὴν! Κἀποτε ὁμως, ὡς διὰ ν' ἀλλάξῃ καὶ ὀλίγον, ἢ νὰ

τὴν ἀφήσῃ νὰ ξεκουρασθῇ, τὴν ἀποθέτ' εἰς τὸ πλευρόν, καὶ δοκιμάζει καὶ τὴν ἄλλην, ἥτις μᾶλλον ὄξειαν καὶ λεπτὴν ἔχει φωνήν. Ἐνίοτε, κουράζεται κ' ὁ ἴδιος, καὶ σταματᾷ ἐπὶ μικρόν, παίρνει ἀνασασμόν, καὶ καθαρίζει μὲ τοῦ μανικίου του τὴν ἄκραν ἐκείνης ἢν συνέδη νὰ κρατῇ τὰ χεῖλην. Ἔπειτα δέ, ὡς ἀνακτῶν ἰσχύν, τὴν ἐνθέτει μέσα εἰς τὰ δάκτυλά του, καὶ ἐξαναρχίζει νὰ ψυσᾷ. Καὶ ἐνῶ το κέρας τοῦ ἵπποσιδηροδρόμου ἀντηχεῖ ἐκάστοτε, κ' ἐνῶ ἡ μουσικὴ τῆς πλατείας παλαιάνει πάντοτε, κ' ἐνῶ κραυγάζουν τὰ παγῶνια διηνεκῶς, οἱ τόνοι τῆς φλογέρας ἀναπέμπονται, ὄξεις, καὶ παρατεταμένοι, καὶ λεπτοί, συριστικοί, βραδεῖς, παλλόμενοι, ἀήθεις, καὶ σκορπίζονται γύρω, καὶ κυλίνονται πρὸς τὴν ὁδόν...

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

Μιχαὴλ Μητσάκης

ΜΙΑ ΑΧΤΙΔΑ

Τώρα ποῦ τὴ γῆ ἐπλημμύρισαν νερά
Καὶ γύρω μας ἀδιάκοπα βρονταίε
Τώρα ποῦ ὁ κεραυνὸς κάνει φτερά
Κι' ἀπ' τ' οὐρανοῦ τὰ πλάτια ροβολαίε

Μὴ σὲ φοβίσῃ ἡ τόση ταραχὴ
Ποῦ δέρνει τὰ στοιχεῖα, μελαχρινὴ μου,
Μὰ ἔχε θάρρος μέσα εἰς τὴν ψυχὴ,
Ἐλπίδα τῆς ζωῆς παντοτεινὴ μου...!

Στὴν τόση σκοτεινάδα τοῦ οὐρανοῦ
Τὸ ὀλόμαυρό σου σὰν βυθίσῃς μάτι,
Θὰ βρῆς μὲ ἄχτιδα κόσμου φωτεινοῦ,
Κρυφὸ τοῦ παραδείσου μονοπάτι.

Ὅμοια ἡ ζωὴ μας φεύγει σκοτεινὴ
Καὶ γύρω μας βροντά' ἡ ἀπελπισία,
Μὰ εἰς τῆς καρδιάς τὰ βάθη «φωτεινὴ
Μὲ ἄχτιδα πάντα βλέπει ἡ φαντασία»
(Ζάκυνθος)

Δ. Γ. Μάργαρης

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝ ΧΡΗΣΕΙ ΛΕΞΙΚΟΥ

Ἄγγελος: Ἡ σύζυγος τοῦ πλῆσιον.

Ἐγὼ: τὸ πᾶν! Ὅσα πρόσωπόν τι εἶνε ἀσήμαντον, τόσα ὁ ἐγωῖσμός του εἶνε μεγαλείτερος.

Ἡ σῆριον: Ἀγαθὸν εἰς οὐδένα μὴ ἀνῆκον, τὸ ὁποῖον ὁμως διαθέτει ἕκαστος ὡς βούλεται.

Πεπρωμένον, Τύχη, Πρόνοια: αἱ τρεῖς τοῦ ἀγνώστου θεοῦ ἐκφάνσεις.

Ἐκάστον δευτερόλεπτον, μία γέννησις καὶ εἰς θάνατος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ἐκάστον δευτερόλεπτον ποῦ μὲν πένθος, ποῦ δὲ ἔορτην γεννᾷ, ποῦ σάβανα καὶ ποῦ σπάργανα, ποῦ ἄσματα καὶ ποῦ μοῖρο ἀόγρια.

Πλήρη ἐπιείκειαν ἔχομεν μόνον πρὸς ἐκείνον, ὃν ἀγαπῶμεν τόσον, ὅσον αὐτὸς ἑαυτὸν ἀγαπᾷ: τότε δὲν βλέπομεν τὸν ἐγωῖσμόν του, διότι τὸν συμμεριζόμεθα.

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

Ο ΕΠΑΡΧΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΥΣ

Ο κ. ἐπαρχος περιοδεύει. Μὲ τὸν ἠντιόχον ἐμπρός, τὸν ἀκόλουθον ὀπίσω, ὁ δῖφρος τοῦ ἐπαρχείου ἐπισήμως τὸν μεταφέρει εἰς τὴν ἀγροτικὴν πανήγυριν τοῦ χωρίου τῶν Νυμφῶν. Διὰ τὸ ἐπίσημον τῆς ἡμέρας, ὁ κ. ἐπαρχος ἐφόρεσε τὴν ὠραίαν του κεντητὴν στολὴν, τὸ μικρὸν του κράνος, τὴν στενὴν ἀγυροπάρυφον περισκελίδα καὶ τὸ ἐορτάσιμόν του ξίφος μὲ τὴν ἐξ ἐλεφαντίνου ὀστοῦ λαβὴν. Ἐπὶ τῶν γονάτων του ἀπλοῦται μεγάλη θλιδερῶς συνεπτυγμένη ὀθόνη ἢ μετὰ μελαγχολίας θεωρεῖ.

Ὁ κ. ἐπαρχος μετὰ μελαγχολίας θεωρεῖ τὴν θλιδερῶς συνεπτυγμένην ὀθόνην· σκέπτεται περὶ τοῦ πολυθρυλλήτου λόγου ὃν ὀφείλει μετ' ὀλίγον νὰ ἐκφωνήσῃ πρὸς τοὺς κατοικοὺς τοῦ χωρίου τῶν Νυμφῶν... «Φίλοι κύριοι δημόται...» Μάτην ὅμως συστρέφει τὸ χρυσομετάξιόν του ὑπογένηιον, εἰκοσάκις ἐπαναλαμβάνων... «Φίλοι κύριοι δημόται...» Ἡ συνέχεια τοῦ λόγου ἀδύνατον νὰ εὐρεθῇ.

Ἡ συνέχεια τοῦ λόγου ἀδύνατον νὰ εὐρεθῇ... Τόσον ἡ θερμότης ἐν τῷ δῖφρῳ εἶνε ἀφόρητος! Ἐν ροπῇ ὀφθαλμοῦ προβάλλει ἡ ὁδὸς τοῦ χωρίου τῶν Νυμφῶν μετὰ τὴν ὑπὸ μεσημβρινοῦ ἡλίου χρυσαυτομένην κόριν τῆς... Ὁ ἀήρ φλέγει... Καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὰ ἄκρα τῆς ὁδοῦ κονιοφόρων πτελεῶν μυριοὶ τέττιγες ἀνταπαντῶσι πρὸς ἀλλήλους ἀπὸ τοῦ ἐνὸς δένδρου εἰς τὸ ἄλλο... Αἰθῆνης ὁ κ. ἐπαρχος φρικτῶς. Πέραν ἐκεῖ, παρὰ τὴν κλιτὴν τοῦ λόφου, διέκρινε μικρὸν ἐκ δρυῶν πρασίνων δάσος καὶ ὅπερ φαίνεται προσκαλοῦν αὐτόν.

Τὸ μικρὸν ἐκ δρυῶν πρασίνων δάσος φαίνεται προσκαλοῦν αὐτόν: «Γὰρ ἐλθέ λοιπὸν ἐδῶ νὰ συνθέσῃς τὸν λόγον σου, κ. ἐπαρχε, θὰ τὸν συνθέσῃς κάλλιον ὑπὸ τὰ φυλλώματά μου...» Ὁ κ. ἐπαρχος ἔχει καταμαγευθῆ· πηδᾷ κάτω τοῦ δῖφρου, παραγγέλλων εἰς τοὺς ἀνθρώπους του νὰ τὸν περιμένωσι, ὅτι πηγαίνει πρὸς σύνθεσιν τοῦ λόγου του εἰς τὸ μικρὸν ἐκ δρυῶν πρασίνων δάσος.

Εἰς τὸ μικρὸν ἐκ δρυῶν πρασίνων δάσος ὑπάρχουσι πτηνά, ἴα καὶ πηγαὶ ὑπὸ τὴν λεπτὴν χλόην... Μόλις ἰδόντα τὸν κ. ἐπαρχον μὲ τὴν ὠραίαν του περισκελίδα καὶ τὴν θλιδερῶς συνεπτυγμένην ὀθόνην, τὰ πτηνὰ ἐφοβήθησαν καὶ διέκοψαν τὸ ἄσμα των· αἱ πηγαὶ δὲν ἀπετόλμων πλέον νὰ ψιθυρίζωσι καὶ τὰ ἴα ἐκρύβθησαν ὑπὸ τὴν χλόην... Ὁλος ὁ μικροκόσμος ἐκεῖνος οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ ἐπαρχον, καὶ ταπεινοφῶνως ἐρωτῶσι τίς εἶνε ὁ ὠραίος οὗτος δεσπότης ὁ πλανώμενος ἐκεῖ μὲ τὴν ἀγυροπάρυφον περισκελίδα.

Ταπεινοφῶνως, ὑπὸ τὰ φυλλώματα, ἐρωτῶσι τίς εἶνε ὁ ὠραίος οὗτος δεσπότης μὲ τὴν ἀγυροπάρυφον περισκελίδα... Ὁ ἐπαρχος, ἐν τῷ μεταξύ, γοντευθεὶς ἐκ τῆς ἐν τῷ δάσει δρόσου καὶ σιγῆς, ἀνέστυρε τὰ ἄκρα τῆς στολῆς του, ἀπέθηκε τὸ κράνος ἐπὶ τῆς χλόης, καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τῶν βρῦων ὑποκάτω νεαρῆς δρυός, ἥνοιξεν εἶτα ἐπὶ τῶν γονάτων τὴν μεγάλην θλιδερῶς

συνεπτυγμένην ὀθόνην καὶ ἐστυρεν ἀπ' αὐτῆς πλατὺ φύλλον χάρτου φέροντος τὰ σήματα τῆς ὑπηρεσίας. «Εἶνε καλλιτέχνης!» ἀνέκραξεν ἡ ὑπολαίς. «Ὅχι ὑπέλαβεν ὁ πυρρούλας, ἀδύνατον, μὲ τοιαύτην ἀργυροκέντητον περισκελίδα· διὰ πρίγκιπα μᾶλλον τὸν ἐκλαμβάνω.»

«Διὰ πρίγκιπα μᾶλλον τὸν ἐκλαμβάνω,» ὑπέλαβεν ὁ πυρρούλας.—Οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο, διέκοψε γηραιὰ τις ἀνδρῶν ἥτις ἐπὶ ἐν ὄλον ἔαρ εἶχε ψάλει ἐν τῷ κήπῳ τοῦ ἐπαρχείου... Τὸν γνωρίζω τί εἶνε: εἶνε ἐπαρχος! Καὶ ὄλον ἡμοῦ τὸ μικρὸν δάσος ἐψιθύριδεν: «Εἶνε ἐπαρχος! εἶνε ἐπαρχος!» «Πῶς εἶνε φηλακρός!» παρετήρησεν εἰς καρνηκομῶν κορυθαλόδ. Τὰ ἴα ἠρώτησαν: «Μήπως εἶνε κακός;»

«Μήπως εἶνε κακός;» ἠρώτησαν τὰ ἴα. Ἡ γηραιὰ ἀνδρῶν ἀπάντησε: «Ποσῶς! Καὶ μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν αὐτὴν τὰ πτηνὰ ἐπανήρχισαν ψάλλοντα, αἱ πηγαὶ ρέουσαι, τὰ ἴα ἀρωματίζοντα, ὡς ἐὰν ὁ κύριος ἐλείπεν... Ἀπαθῆς ἐν μέσῳ τούτου ὄλου τοῦ θέλγοντος θορύβου ὁ κ. ἐπαρχος ἐπεκαλέσθη τὴν μοῦσαν τῶν ἀγροτικῶν γελῶτων, καὶ, γραφίδα κρατῶν ὑψώ· ἐνν, ἦρχισεν ν' ἀπαγγέλλῃ διὰ τῆς ἐορτασίμου του φωνῆς: «Φίλοι κύριοι δημόται...»

«Φίλοι κύριοι δημόται», ἦρχισεν ὁ ἐπαρχος ν' ἀπαγγέλλῃ διὰ τῆς ἐορτασίμου του φωνῆς... Ἐκρηξίς γέλωτος τὸν διακόπτει στρέφει, καὶ βλέπει χονδρὸν δρυοκολάπτην ὅστις, καθήμενος ἐπὶ τοῦ κράνου, τὸν ἀτενίζει γελῶν. Ὑψῶν ὁ ἐπαρχος τοὺς ὤμους σκέπτεται περὶ συνεχίσεως τῆς προσλαλιῆς του, ἀλλὰ τὸ πτηνὸν, διακόπτει αὐτόν καὶ πάλιν κραυγάζον: «Πρὸς τί;» — «Πρὸς τί;» ἀπαντᾷ ὀλοπόρφυρος ὁ ἐπαρχος· καὶ ἐκδιώξας διὰ κινήσεώς του τὸ ἀναίδες πτηνὸν, ἐπανελάβεν ἐκ νέου: «Φίλοι κύριοι δημόται.»

«Φίλοι κύριοι δημόται», ἐπανελάβεν ὁ ἐπαρχος ἐκ νέου· ἀλλ' ἰδοὺ τότε τὰ μικρὰ ἴα ὀρθοῦμενα πρὸς αὐτόν ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν στελεχῶν τῶν καὶ τρυφερῶς λέγοντα: «Κύριε ἐπαρχε, εὐωδιάζετε ὡς ἡμεῖς;» Καὶ αἱ πηγαὶ τῷ ὀργάνωσαν ὑπὸ τὰ βρῦσθειαν μουσικὴν, καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων, ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς του, ὄμιλοι ὑπολαίδων προσῆλθον ἵνα τῷ ψάλωσι τὰς ὠραιότερας τῶν στρουθῶς, καὶ ὄλον τὸ μικρὸν δάσος συνόμωσεν ἵνα τὸν ἐμποδίσῃ τῆς συνθέσεως τοῦ λόγου.

Ὁλος τὸ μικρὸν δάσος συνόμωσεν ἵνα τὸν ἐμποδίσῃ τῆς συνθέσεως τοῦ λόγου... Μένων, ὁ κ. ἐπαρχος, ἐκ τῶν ἀρωμάτων καὶ τῆς μουσικῆς, μάτην ἀγωνίζεται ν' ἀντιστῆ πρὸς τὴν καταλαβοῦσαν αὐτόν καινοφανῆ μαγείαν. Στηρίζεται ἐπὶ τῆς χλόης, ἐκκομβώνει τὴν ὠραίαν του στολὴν, ὑποτραυλίζει ἐκ νέου δις ἢ τρίς: «Φίλοι κύριοι δημόται... φίλοι κύριοι δημό... φίλοι κύριοι...» Καὶ εἶτα πέμπει εἰς τὸν διάβολον τοὺς δημότας, εἰς δὲ τὴν μοῦσαν τῶν ἀγροτικῶν γελῶτων δὲν ἀπομένει ἢ τὸ νὰ καλύψῃ τὸ πρόσωπόν της.

Κάλυψον τὸ πρόσωπόν σου, ὦ μοῦσα τῶν ἀγροτικῶν γελῶτων! Ὄτε, μετὰ παρέλευσιν ὥρας, οἱ ἀνθρώποι τοῦ ἐπαρχου, ἀνυπόχρῳστες διὰ τὸν κύριόν των, εἰσῆλθον ἐν τῷ μικρῷ δάσει, εὐρέθησαν ἐνώπιον θεάματος πρὸ τοῦ ὀποίου ὀπισθοχώρησαν

ἐξ ἐκπλήξεως... Ὁ κ. ἐπαρχος ἐκεῖτο πρηνὴς ἐπὶ τῆς χλόης, μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, ὡς βοῦμος. Εἶχεν ἀφαιρέσει τὴν στολὴν του, καὶ, μασῶν ἴα, ὁ κ. ἐπαρχος κατεσκεύαζε στίχους.

Κ. Ι. Πρασσαῖς

ΠΑΙΓΝΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΜΙΚΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ

Τὴν σημερινὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν τὰ πάντα γίνονται οὕτως εἰπεῖν, διὰ τοῦ ἀτμοῦ διὰ μέσων καὶ τρόπων ὅλων μηχανικῶν, οὐδεὶς πλέον θὰ εὐρεθῇ τεχνίτης ἔχων οὐχὶ ἀρκοῦσαν ἐπιδεξιότητα ἀλλ' ἀρκοῦσαν ὑπομονήν, ὅπως ἐπὶ ἐτη ὅλα γλύφῃ, χαλκεύσῃ χαράττη σκευὸς τι ἢ ἐπιπλον. Λέγουσι δὲ μάλιστα ὅτι οἱ τεχνῖται δὲν δύναται νὰ αἰσθάνωνται πλέον τὸν αὐτὸν ἔρωτα πρὸς τὴν τέχνην των, ὃν εἶχον οἱ προγενέστεροι, οὔτε θὰ μνησθῶσι ποτὲ ἐκείνους οἵτινες κατεσπατάλων χρόνον ἀπειρον καὶ ἰκανότητα οἱ τὴν τυχοῦσαν, εἰς ἐπεξεργασίαν ἔργων ἢ μᾶλλον μικροτεχνημάτων τῶσφ παραδόξων ὄσφ καὶ ματαίων. Καὶ τῷ ὄντι τὰ τοιαῦτα οὐδεὶς σπουδαῖος δύναται νὰ ἐπαινέσῃ, διότι, ὡς λέγει ἀρχαῖος τις οὐδὲν ἄλλο εἶνε εἰ μὴ χρόνον παρανόλωμα καὶ προϊόντα ψευδοτεχνίας, μαρτυροῦντα παρακμὴν τῆς καλλιτεχνίας, ἥς σκοπὸς εἶνε οὐχὶ ἡ ὑπερνίκησις ὑλικῶν δυσχερειῶν, ἀλλὰ ἡ εὐρεσις καὶ παράδοξις τοῦ ἐξόχου κάλλους. Τὸ πολὺ δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς παίγνια τῆς τέχνης περιέργα καὶ ὡς τοιαῦτα ἐκθέτομεν αὐτὰ ἐν τῷ Ἀττικῷ Μουσείῳ.

Ἐκ τῶν ἀρχαίων πρῶτος κατασκευάσας τοιαῦτα μικροτεχνήματα μνημονεύεται ὀνομαστὶ Θεόδωρος Ροίκου ὁ Σάμιος ὁ πρῶτος κατασκευάσας μετὰ τοῦ πατρὸς του χάλκινα ἀγάλματα (περὶ τὸ 500 π. Χ.) Οὗτος κατὰ τὴν μαρτυρίαν λατίνου τινὸς συγγραφέως κατεσκεύασε μικρὸν ἑαυτοῦ ἀνδριάντα χάλκινον, κρατοῦντα τέθριππον τόσον μικρὸν, ὥστε ἐὰν ἐκάθητο ἐπ' αὐτοῦ μῦστα ἠδύνατο νὰ σκεπασθῇ τὰ τὴν ἄμαξαν καὶ τοὺς τέσσαρας ἵππους αὐτῆς. Τώρα κατὰ πόσον ἦτο δυνατόν νὰ γείνη τὸ τοιοῦτον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν εἶνε ἡμέτερον ἔργον νὰ εἰπῶμεν. Πλὴν τοῦ Θεοδώρου μνημονεύονται δύο ἔτι μικροτέχνηται Μυρμηκίδας ὁ Ἀθηναῖος καὶ Καλλικράτης ὁ Λακεδαιμόνιος ἀκμάσαντες περὶ τὸ 450 π. Χ. καὶ κατασκευάσαντες ἄμαξας ὡς τὴν τοῦ Θεοδώρου, χαλκοῦν ἄρμα μετὰ τοῦ ἀρματηλάτου σφύρομενον ἀπὸ μίτας, μύρμηκας καὶ ἄλλα ζωῦφια ἐξ ἐλέφαντος, τοσοῦτον λεπτά, ὥστε ἵνα διακριθῶσι τὰ μέλη των ἦτο ἀνάγκη νὰ παρεμβληθῇ θρίξ μεταξύ αὐτῶν, ἔγραψαν δὲ καὶ ἐλεγεία καὶ ὄμηρικους στίχους χρυσοῖς γράμμασιν ἐπὶ στήθεσιν.

Καὶ ταῦτα μὲν οἱ παλαιοὶ τῶν δὲ νεωτέρων οὐκ ὀλίγοι φιλοτιμούμενοι ἐμιμηθῶσαν ἐκείνους καὶ δὴ κατεσκεύασαν καὶ αὐτοὶ τοιαῦτα τινὰ μικροτεχνήματα. Τοῦτων ἀναφέρομεν τὰ περιεργότατα.

Γερμανὸς τις ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑλισάβετ τὴν γυναικα Καρόλου τοῦ Θ'. τεμάχιον χαρτίου ἴσον πρὸς μικρὸν ὄνυχα

Μαριάνθη

Ἡ Μ. Δούκισσα Ἀλεξάνδρα (ἐπὶ τῇ ἐπαρόδῳ τῆς)

ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Πάλι μᾶς λένε πῶς θὰ φύγῃς
 Νὰ πᾶς σὲ μέρη μακρινά,
 Καὶ τὸν καύμῳ σου θὰ τραβοῦμε,
 Γλυκὸ πουλί, παντοτεινά.

Ὁ ἄπλώσης, λένε τὰ φτερά σου
 Ἄλλοῦ νὰ κτίσῃς τὴ φωλιά,
 Ἐκεῖ ποῦ κελαῖδούν καὶ σμίγουν
 Κεῖ ἄλλα περήφανα πουλιά.

Ἄρά γε νᾶνε πάλι φέμμα
 Αὐτὴ ἡ πίκρα κ' ἡ χαρά;
 Μᾶνε στὴν τύχη μας γραμμένο
 Ἡὼς θὰ μᾶς φύγῃς μιὰ φορὰ!

Δὲν ἔχ' ἐδῶ δάσος γιὰ σένα
 Ποῦ νὰ πετᾷς μέσα μ' ὄρμη,
 Δὲν ἔχει λίμνη ποῦ νὰ λούσῃς
 Τὸ φιλισένιο σου κορμί.

Μὰ ὅπου κ' ἂν σὲ ρίξ' ἡ μοῖρα,
 Στὴ δύση, εἴτε 'ς τὸ βορραῖά,
 Γιὰ τὴν Ἑλλάδα νὰ φυλάξῃς
 Μὲς τὴν καρδιά σου μιὰ μεριά.

Καὶ ἀφοῦ κτίσῃς τὴ φωλιά σου
 Καὶ λατρευθῇς ἐκεῖ ποῦ πᾶς,
 Νὰ μὴ ξεχάσῃς τὴν Ἀθήνα
 Ποῦ τώρα τόσον ἀγαπᾷς.

Θὰ ὄρῃς αὐτοῦ κήπους καὶ δάση
 Ἄλλὰ καὶ μαύρη καταχνιά,
 Κ' ἴσως μὲ λύπη θὰ θυμᾶσαι
 Τὴ φωτεινὴ σου τὴ γωνιά.

Καὶ ἂν καμμιά φορὰ σοῦ τύχῃ
 Νὰ νοιώσῃς πόνον 'ς τὴν ψυχὴ
 Ὁ στεναγμὸς σου 'ς ταῖς καρδίαις μας
 Ἀπὸ μακριὰ θὲ ν' ἀντηχῇ.

Ἄνοιξέ τότε τὰ φτερά σου
 Καὶ μὲ τ' ἀέρι τῆς αὐγῆς
 Ἔλα ἀπὸ λῆγο νὰ χορτάσῃς
 Καὶ ἀπὸ λούλουδα τῆς γῆς.

Νὰ ὀδῇς τὸ κῆμα τοῦ Φαλήρου
 Ἐὰ νύφη νὰ χαμογελά,
 Καὶ τὸ φεγγάρι ἀπὸ πάνω
 Νὰ σκύβῃ καὶ νὰ τὸ φιλά.

Καὶ 'σὰ δροσίσης τὴν ψυχὴ σου
 Καὶ τὸ κορμί σου τ' ἀπαλό
 Γυρίζεις πίσω καὶ πηγαίνεις
 Πάλαι, πουλί μου, 'ς τὸ καλό.

Ἐμεῖς ἐδῶ θὰ σ' ἀγαποῦμε,
 Κι ὅλο θὰ σ' ἔχωμε 'ς τὸν νοῦν,
 Γιατὶ ποτὲ δὲν λησμονοῦνε
 Καρδιαὶς ποῦ κλαίει καὶ πογοῦν.

Custave Laffon

ΠΤΕΡΟΤΟΙ ΤΑΞΙΔΙΟΤΑΙ

ΕΝΑΡΕΤΕ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ

μικροῦ παιδίου, ἐφ' οὗ ἦσαν γεγραμμένα, καλλιγραφικώτατα καὶ εὐκρινῶς αἱ δέκα ἐντολαί, τὸ σὺμβολοῦ, ἡ κυριακὴ προσευχὴ, τὸ ὄνομα τῆς βασιλείδος καὶ ἡ χρονολογία. Κάλλιστα δὲ ποιήσας ἔδωκεν εἰς τὴν βασιλείσαν καὶ ζευγὸς διόπτρων, ἵνα δι' αὐτῶν κατορθῶναι νὰ διακρίνη τὰ λεπτεπίλεπτα ἐκεῖνα στοιχεῖα. Ἐτερος δὲ τις Νικόλαος Σπαννόνης ἴδως περὶ τὸν 12'. αἰῶνα ἔγραψεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μεγέθους περιγραμνῆς ὅλον τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον.

Ῥοδόλφος ὁ Β'. βασιλεὺς τῆς Γερμανίας ἠγόρασεν 11,000 καισαροβασιλικῶν φλωρίνων (150,000 δραχμῶν) βιβλίον τι ἐπιγραφόμενον Βιβλίον τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ εἰκόνων καὶ στοιχείων ἀνεπτυγμένων ὕλης. Καὶ ὄντως τὰ ἐκ περιγραμνῆς φύλλα τοῦ βιβλίου τούτου δὲν ἔφερον χαρακτῆρας ἐντετυπωμένους, ἀλλὰ καὶ τὰ γράμματα καὶ αἱ εἰκόνες ἦσαν εὐκρινῶς καὶ λεπτότατα διακεκομμένα διὰ λεπτῆς αἰχμῆς μαχαριδίου, ὥστε ἐφαίνοντο ὡς λεπτὸν κέντημα καὶ ὁ θέλων νὰ ἴδῃ τὰς εἰκόνας ἢ νάναγνῶσθαι τὰ γράμματα, ἔπρεπε νὰ παρεμβάλη μετὰ τῶν φύλλων καὶ χάρτην χρωματιστόν.

Ὁ κύριος Ῥοδόλφος ὁ Β'. εἶχεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ του τὸ λεπτότατον, αὐτὸ βιβλίον ὅπερ μᾶλλον φαίνεται ὡς χονδροειδέστατον ψεῦδος. Εἶχε, λέγουσι, τριακόσια ἀγγεῖα ἐλεφάντινα ἔχοντα ἐπίχρυσά τὰ χεῖλη. Καὶ τὰ τριακόσια δὲ ἐχώρουν καὶ ἐκλείοντο ἐντὸς κόκκου πεπέρεως. Ἴδως. Ἐν Παρισίοις ἐπεδείκνυν ἰαπωνικὸν τι εἶδωλον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Ἦτο δὲ γεγλυμένον ἐπὶ τοῦ ἡμισέως κόκκου ὀριζίου. Τὸ δ' ἄλλο τοῦ κόκκου ἐχρησίμευεν εἰς βάθρον τοῦ εἰδώλου.

Ἄγγλος τις ὄρολογοποιὸς κατασκεύασεν ἕξ ἐνὸς φοίνικος τράπεζαν πολυτελεῆ, τράπεζαν τοῦ φαγντοῦ, σκευοθήκην, καθρέπτην, δωδεκάδα καθισμάτων, πινάκια, μαχαίρια καὶ περόνια, ἀλατοδοχεῖον, ἕνα ἄνδρα, μίαν γυναῖκα καὶ τὸν ὑπηρετὴν τῶν. Πάντα δὲ ταῦτα ἐχώρουν ἐντὸς ἐνὸς λεπτοκαρῦου.

Ἐν τοῖς λατινικοῖς λόγοις τοῦ Ἰωάννου Οὐάλα ἀναγιγνώσκοντες ὅτι δύο ἰάσημοι τεχνῖται γερμανοὶ ὁ εἰς χρυσοχόος καὶ ὁ ἕτερος ὄρολογοποιός, ἐστοιχημάτισαν ποιὸς ἐκ τῶν δύο θὰ ἐκτελέσῃ τὸ μᾶλλον ἀξιοθαύμαστον ἀριστούργημα. Τὴν ὀρισθεῖσαν παρὰ τῶν δύο τεχνιτῶν ἡμέραν, ἐνώπιον τῶν κριτῶν, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξαν, ὁ ὄρολογοποιὸς ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τράπεζῆς ἀράχνην ἐκ χαλκοῦ κατασκευασμένην ἥτις τοσοῦτο ἐμμεῖστο τὴν ψυδικὴν ὥστε εὐκόλως ἄριστα ἠδύνατο τις ν' ἀπατηθῆ. Ὁμοθυμῶς δὲ οἱ κριταὶ εἶπον αὐτὴν θαυμασίαν. Ὁ χρυσοχόος τότε παρουσίασεν ἐν μικροσκοπικῶν ὄχημα ἀργυρῶν ἐφ' οὗ ἐκάθηντο ἀγαθὰ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν σχεδὸν ἀόρατα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ κριταὶ ἀπεφάνοντο ἥδη ὅτι τὰ δύο ἀριστουργήματα εἶχον τὴν αὐτὴν ἀξίαν.

— Σταθῆτε! Σταθῆτε! εἶπεν ὁ χρυσοχόος, νὰ συλλάβω μίαν μυῖαν. Καὶ συλλαβὼν μίαν ἐκόλλησεν αὐτὴν εἰς τὸ ὄχημα διὰ κρηοῦ ἢ μυῖα ἐπέτα, ἐπέτα, καὶ

τὸ ὄχημα ἐκυλίετο, ἐκυλίετο ἐπὶ τῆς τράπεζῆς.

Οἱ κριταὶ ἔμενον ἔκθαμβοι, καὶ ὁ χρυσοχόος ἐκαμάρωνε.

— Σταθῆτε! Σταθῆτε! εἶπε καὶ ὁ ὄρολογοποιὸς μειδιῶν, καὶ ἤγγισε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν ἀράχνην ἥς ἀμέσως οἱ μακροὶ πόδες ἤρχισαν νὰ κινῶνται δι' ἐσωτερικῶν ἐλατηρίων ἀκατανοήτου λεπτότητος, καὶ ἡ ἀράχνη περιεπάτη ὡς ἐὰν ἦτο ζωσα. Ἐννοεῖται δ' ὅτι οἱ κριταὶ ἀνεκέρυξαν νικητὴν τὸν ἀραχνοποιόν, καθ' ὅσον δυσκολώτερον βεβαίως εἶνε νὰ κινήθῃ ἀράχνη διὰ λεπτοτάτου ἐσωτερικοῦ μηχανισμοῦ, ἢ ὄχημα συρόμενον ὑπὸ μυῖας. Πλὴν δὲ τούτου τὸ ὄχημα δὲν εἶχε τὸ πρωτότυπον, διότι ὡς εἶδομεν καὶ οἱ παλαιοὶ κατασκεύασαν τοιοῦτον.

Ἐν ὑάλινῃ θήκῃ ἀρχαιοπώλου τινὸς ἐν Παρισίοις παρὰ τὴν προκυμαίαν Βολταίρου, ὑπῆρχε μέχρις ἐσχάτων σφαῖρα ἐλεφαντίνη ὡς μέγα πορτοκάλιον. Ἦτο δὲ κατασκευασμένη ἐφ' ἐνὸς καὶ μόνοις τεμαχίου καὶ περιέκλειεν ἐντὸς αὐτῆς ἄλλας σφαῖρας μικροτέρας αἰτίνες καὶ αὐταὶ περιεῖχον ἄλλας ὧν ἡ ἐλαχίστη εἶχε μέγεθος μετρίου καρῦου. Ἐξηρτᾶτο τὸ ὅλον τοῦτο κατασκευάσμα ἕξ ἐλεφαντίνου ροίσκου προσρημομένου ἐν τινὶ ὀπῇ τῆς σφαίρας καὶ δυστρεφόμενον κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις ἐν εἶδει ὀχέως χωρὶς νὰ δύναται νὰ πῶσπασθῇ ὑπὸ τῆς σφαίρας.

Τοιοῦτον παίγιον εἶδομεν ἐν τῇ Β'. ὀλυμπιακῇ ἐκθέσει κατασκευασθὲν ὑπὸ λεπτοουργοῦ τινὸς ἑλταννσίου. Ἦτο εἶδος κανδήλας συγχευμένης ἕξ ἐνὸς καὶ μόνοις τεμαχίου ξύλου καρῦας. Ἡ κανδήλα αὐτὴ ἐκοσμεῖτο διὰ σφαιρῶν κοίλων περιεχουσῶν ἄλλας μικροτέρας σφαῖρας, ἐκρεμάτο δὲ ἀπὸ ἀλύσεως ἐκ τοῦ αὐτοῦ ξύλου ἄνευ τινὸς συγκολλήσεως. Κατὰ τὴν μαρτυρίαν δὲ τοῦ τεχνίτου οὗτινος τὸ ὄνομα δυστυχῶς δὲν ἐνθυμούμεθα τὸ τεμάχιον τοῦ ξύλου εἶχε βάρος ἑκατὸν μόνον δραμίων.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΜΙΑ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΑΛΛΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ

Ἐκτὸς τῶν δύο ἀναγραφέντων ἀξιοτίμων κυρίων, τοῦ παπᾶ καὶ τοῦ ἀγνώστου, καὶ ὁ φίλος ἡμῶν κ. Σίμων Ἀποστολίδης, ὁ γνωστὸς ἰατρὸς καὶ συγγραφεὺς τῶν πολυκρότων «Ψυχώσεων», μᾶς πληροφορεῖ ὅτι κατέστη ἐπίσης καὶ αὐτὸς ἄξιός τῆς ἀθανασίας, παραγγείλας εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον Κασδὸν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν περὶ αὐτῶν γραφέντων νὰ τοῦ κρατήσουν ἐν ἀντίτυπον τῶν «Ποιητικῶν Ἔργων» τοῦ Γερασίμου Μαρκοῦ. Τὴν δὴλώσιν ταύτην τοῦ ἀξιοτίμου ἡμῶν φίλου, ὃν εἶχομεν ἥδη πλείστους ἄλλους λόγους νὰ θεωροῦμεν ὡς ἀνύκοντα εἰς τὴν εὐάριθμον δυστυχῶς παρ' ἡμῖν τάξιν τῶν ἀληθῶς πολιτισμένων, ἀποδεχόμεθα μετὰ χαρᾶς, δὲν διστάζομεν δὲ ν' ἀνακηρύξωμεν καὶ αὐτὸν προθυμότητα Ἀθάνατον. Οὕτω, συμπληροῦται ἐπὶ τέλος καὶ πεντὰς ὁ λόγος διατεθέντων ἀντιτύπων. Μπούμ!...

M. M.

ἸΔΕΑΙ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Νὰ καταργηθῇ ἡ θανατικὴ ποινὴ... Μάλιστα! Ἀλλὰ νὰ κάμουν τὴν ἐναρξιν τῆς καταργήσεως οἱ κ.κ. δολοφόνοι!

Ἄλφονσος Κάρερ

Ἔστι κακοήθεια τὸ ἐπὶ τὸ χεῖρον ὑπολαμβάνειν ἅπαντα.

Ἄριστοτέλης

Ὁ ἀληθινὸς ποιητὴς, φύσει ὧν ἀριστούργημα, οὐδένα μίμειται, οὐδένα ἄλλον ἀντιγράφει παρὰ μόνον ἑαυτόν. Οὔτε βιβλιοθήκας ἐνθυμεῖται, οὔτε ἰδέας καὶ αἰσθήματα δανείζεται, οὔτε στίχους κλασικοὺς ἀναμασᾶται, οὔτε σμύρναν καὶ λίβανον ἀποθέτει παρὰ πόδας ἀποθεωμένων ποιητῶν, ἀλλ' ἐμμένει πιστὸς τῆς πραγματικότητος γραφεύς, ἢ δ' ἐρωμένη αὐτῆ γενναίως ὅσον οὔπω τὸν ἀνταμείβει... Ἐπαναπολεῖς στιχουργῶν τὰς ἰδέας ἄλλων; Ἀναφροντίσεις τῆς Αἰσθητικῆς ἐπιστήμης τοὺς κανόνας; Ἀναμένεις ἐπαίνους καὶ ἐπιδοήματα; Ρυπαίνεις χάρτην! Ἦ μὲν τῆς φιλαυτίας, ἢ ἕξαισις τῆς δοξοκοπίας σου, ἢ βιβλιοκριτικὴ κολακεία, δέκα βάνουσα χειροκροτήματα, ὄχι, δὲν ἰσχύουσιν οὐδ' ὅσον ν' ἀνεγείρωσιν ἐν ὥρᾳ κρίσεως τὸ πῆλινον σκέπασμα τοῦ τάφου σου!

Ἰπυρίδων Ζαμπέλιος

Ὁ Χρόνος εἶνε ἡ ἀκτὴ τοῦ Πνεύματος· ὅλα περνοῦν ἀπὸ μπροστά του καὶ ἐν τούτοις πιστεύομεν ὅτι αὐτὸς περνοῦ...

Ριβαρόλ

Πολλὰς φορὰς θὰ ναυαγήσῃς
Γιὰ νὰ γενῆς θαλασσοπούλι!...

Ρισπέν

Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ζῶον ἐκ φύσεως καὶ ἐκ κατασκευῆς, καὶ ποτὲ ἢ φύσις καὶ ἢ κατασκευὴ δὲν ἀφίνουν νὰ μεταβληθοῦν. Ἐχει κινδόντας ἀπαράλλακτα ὅπως ὁ σκύλος καὶ ἡ ἀλεπού, καὶ ὅπως ὁ σκύλος καὶ ἡ ἀλεπού τοὺς βυθίζει ἐκ γεννήσεως του εἰς τὴν σάρκα τοῦ ἄλλου.

Ταῖν

Ἡ Ἀθανασία εἶνε οἰκόπεδον διαφιλονεκούμενον μετὰ τὴν Λήθην, ἀλλὰ πολὺ ἀσθενῶς.

Ἄβθξ Γκαλιάνι

Ἄ πόσον ψευδὴς εἶνε πάντοτε ἡ ποίησις τῶν εἰκοσῶν ἐτῶν, εἴτε εἰδυλλιακὴ εἶνε, εἴτε πεδονμαστική, εἴτε εὐθυμῶς, εἴτε ρομαντικῆ, πόσον ψευδὴς εἶνε!...

Ἄβελ Ἐρμάν

Ἡ χάρις εἶνε ἡ ἐξωτερικεύσις τῆς ἐσωτερικῆς ἁρμονίας.

Μαρία d' Ebner-Eschenbach

ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΕΝΕΦ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

(Συνέχεια· ἴδε σ. 88).

Ενόμιζον ὅτι εὐρισκόμην εἰς ἀπέραντον καὶ πυρέσσον χάος, ἐν ᾧ τὰ ὑψηλότερα αἰσθήματα, αἱ σκέψεις, αἱ ὑποψίαι, αἱ ἐλπίδες, αἱ χαροί, αἱ θλίψεις συνωθοῦντο καὶ ἐκλυδωνίζοντο ὡς σφοδρὰ θύελλα. Ἐφθοοῦμην νὰ προσέξω εἰς τὰ συμβαίνοντα, περιοριζόμενος εἰς τὸ νὰ διέρχωμαι ὅσον ἦν δυνατόν ταχύτερον τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα νὰ κοιμῶμαι. Ἡ παιδικὴ ἀφροντισία μου συνετέλεσε πολὺ εἰς τοῦτο.

Δὲν ἤθελον νὰ γνωρίσω ἐὰν μὲ ἠγάπα, ὡς ἐπίσης δὲν ἤθελον νὰ παραδεχθῶ ὅτι δὲν μὲ ἠγάπα. Ἀπέφευγον τὸν πατέρα μου· ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην παρὰ τὴν θέλησίν μου ν' ἀποφύγω καὶ τὴν Ζηναίδα. Ἡ παρουσία της μ' ἐφλόγιζεν ὡς τὸ πῦρ. Διαπύ τάχα θὰ ἐνδιαφερόμην διὰ τὸ γένος τοῦ πυρός ὅπερ μ' ἐφλόγιζεν, ἀφοῦ μοι ἐφαίνετο γλυκὺ νὰ φλογίζωμαι καὶ νὰ καίωμαι ὑπ' αὐτοῦ;

Ἐγκατέλειπον ἑαυτὸν εἰς ὅλην τὴν ἐπήρειάν του. Προσελάθουν ν' ἀπατήσω αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀπέφευγον τὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος καὶ δὲν ἐφρόντιζον διὰ τὸ μέλλον.

Ἡ κατάστασις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ διαρκέσῃ περισσότερον. Συμβεβηκός τι ἐσταμάτησε τὴν πορείαν τῶν πραγμάτων καὶ μ' ἔρριπεν ἐπὶ νέαν ὁδόν.

Ἡμέραν τινὰ ἐπιστρέψων εἰς τὴν οἰκίαν ἵνα γευματίσω, μετὰ μακρὸν περίπατον, ἔμαθον μετ' ἐκπλήξεως ὅτι θὰ ἐγευματίζον μόνος, ὅτι ὁ πατήρ μου εἶχεν ἀναχωρήσει, καὶ ὅτι ἡ μήτηρ μου ἀδιαθετοῦσα, δὲν ἤθελε νὰ γευματίσῃ, καὶ ὅτι ἐκλείσθη μόνη εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ἄλλ' ἐκ τῆς μορφῆς τῶν ὑπηρετῶν ἠννόησα ὅτι κἀτι ἔκτακτον συνέβη ἐν τῇ οἰκίᾳ. Δὲν ἐτόλμων νὰ ἐρωτήσω τινὰ, ἀπετάθην ὁμως πρὸς τὸν νέον ἐπιστάτην τοῦ μεγάρου Φίλιππον, ἔνθερον τῆς ποιήσεως λάτρην καὶ ἔξοχον κιθαριστὴν, ὁ ὁποῖος μὲ ἠγάπα πολὺ.

Καρ' αὐτοῦ ἔμαθον ὅτι σκηνὴ τρομερὰ διεδραματίσθη μετὰ τὸν πατρός καὶ τῆς μητρός μου. Ἐκ τοῦ ἱματιοφυλάκιου ἤκούοντο εὐκρινῶς αἱ λέξεις καὶ ἡ θαλαμπλόος μας, κεκρυμμένη ἐν αὐτῷ, ἤκουσε τὰ πάντα. Πολλὰ εἶχον λεχθῆ γαλλιστί, ἀλλ' ἡ θαλαμπλόος εἶχεν ὑπηρετήσῃ ἐπὶ πέντε ἔτη παρά τινι ραπτρίᾳ τῶν Παρισίων καὶ ἠννόει κάλλιστα τὴν γαλλικὴν. Ἡ μήτηρ μου ἐμέμφετο τὸν ποτέρα μου διὰ τὴν ἀπιστίαν του καὶ τὰς μετὰ τῆς γείτονος δεσποινίδος σχέσεις του. Κατ' ἀρχὰς ὁ πατήρ μου ἠρνῆθη τὰ πάντα, ἀλλ' εἶτα ἐξαφθεῖς, ὡμίλησε σκληρῶς πρὸς τὴν μητέρα μου. Ἐφθερν εἰς τὸ μέσον τὴν προκεχωρηκυῖαν ἡλικίαν της. Τότε ἡ μήτηρ μου ἤρχισε νὰ κλαίῃ, κατηγόρησε τὴν γηραιάν πριγκίπισσαν καὶ εἶπε πολλὰ κακὰ ἐναντίον αὐτῆς τε καὶ τῆς θυγατρὸς της. Τότε δὲ ὁ πατήρ μου εὐνῆλεισεν.

— Καὶ ὅλ' αὐτὰ ἔγειναν, ἐξηκολούθησεν ὁ Φίλιππος, ἀπὸ μίαν ἀνάγνωμιν ἐπιστο-

λὴν. Ποῖος τὴν ἔγραψε, δὲν ξεῦρει κανεὶς! Χωρὶς τὴν ἐπιστολήν, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα θὰ ἔμενε πάντοτε κρυμμένον.

— Ἄλλ' εἶνε τίποτε πραγματικὸν ἀπὸ αὐτὰ; ἐπιθύρῃσα μόλις, ἐνῶ αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες μου ἤρχισαν νὰ παγώνουν καὶ κἀτι τι ἔτρεμε σπασμωδικῶς ἐν τῷ στήθει μου.

Ἐφίλιππος ἔκλεισε τὸ ὄμμα πονηρῶς, προσθεῖς:

— Μὰ κἀτι θὰ συνέβαινε βέβαια. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ κρυφθοῦν αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὁ πατέρας ἐν τούτοις ἔχει ἀρκετὴν φρόνησιν, σ' αὐταῖς ὁμως τῆς δουλειᾶς ἡ πρέπει νὰ ἐνοικιάσῃ κανεὶς μὴ ἀμαξα καὶ νὰ πάγῃ μακρὰ, ἢ ἄλλο τίποτε, διότι πάντοτε ἔχει μάρτυρας.

Ἀπέλεμψα τὸν Φίλιππον, καὶ μεταδᾶς εἰς τὸν κοιτῶνα μου, ἐξηπλώθην ἐπὶ τῆς κλίνης μου. Μεθ' ὅλα ταῦτα οὔτε ἐκλαυσα, οὔτε ἐγκατελείφθην εἰς τὴν ἀπελλιπίαν, οὔτε ἐσκέφθην πῶς ὅλα ταῦτα συνέβησαν, οὔτε ἐξεπλάγην διότι δὲν εἶχον ἤδη μαντεύσει πάντα ταῦτα, ἀλλ' οὐδ' ἐμέμφθην κἀν τὸν πατέρα μου. Ὅ,τι πρὸ μικροῦ εἶχον μάθει ἤτο ὑπέρτερον τῶν δυνάμεών μου. Ἡ αἰφνιδια αὕτη ἀποκάλυψις μὲ εἶχε κατασυντρίψει... Τὸ πᾶν πλέον εἶχε τελειώσει δι' ἐμέ... Ὅλα τὰ πέταλα τῆς καρδίας μου εἶχον ἀποσπασθῆ διὰ μιάς, βραίως, καὶ ἔκειντο διεσπαρμένα περὶ ἐμοῦ, μαραμμένα καὶ κίτρινα.

Κ'.

Τὴν ἐπομένην ἡ μήτηρ μου ἀνήγγειλεν ὅτι θὰ ἐπεστρέφομεν εἰς τὴν πόλιν. Τὴν πρωίαν δὲ ὁ πατήρ μου ἔσχε μακρὰν κατ' ἰδίαν μετ' αὐτῆς συνδιάλεξιν, ἐξ ἧς οὐδεὶς ἠδυνήθη ν' ἀκούσῃ τι. Ἄλλ' ἡ μήτηρ μου δὲν ἐκλαίε πλέον· εἶχε καθυσχάσει καὶ ἐδείπνησε, οὐδόπως ἐν τούτοις μεταδαλοῦσα τὴν ἀπόφασίν της ν' ἀναχωρήσωμεν.

Ἐνθυμοῦμαι, ὅτι ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην περιεπλανώμην τῆδε κάκειδε, εἰς τὸν κῆπον ὁμως δὲν μετέβην ποσῶς, οὐδ' ἀπαξ ἔρριψα τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ἔπαυλιν, τὴν δ' ἐσπέραν ἐγενόμην μάρτυς τοῦ ἐξῆς παραδόξου συμβάντος:

Ὁ πατήρ μου ἀπάγων ἀπὸ τοῦ βραχιονοῦ τὸν κόμπτα Μαλέδσκυ ἐκ τῆς αἰθούσης μέχρι τοῦ προστόου, τῷ εἶπε μὲ τόνον ψυχρὸν, ἐπὶ παρουσίᾳ μάλιστα καὶ τοῦ ὑπηρετοῦ:

— Πρὸ ὀλίγων, νομίζω, ἡμερῶν εἰς τινὰ οἰκίαν ἐδειξαν τὴν θύραν εἰς τὴν ἐξοχότητά σας, καὶ ἐγὼ τώρα, ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ ἔλθω εἰς ἐξηγήσεις, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀναγγείλω, ὅτι ἐὰν ἀκόμῃ μίαν φορὰν πατήσετε τὸ πόδι σας εἰς τὴν οἰκίαν μου, θὰ σᾶς πετάξω ἀπ' τὸ παράθυρον.

Ὁ κόμπς ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, καὶ τρίψας τοὺς ὀδόντας, ἔφυγε δρομαίως.

Ἠρχίσασαμν τὰς παρασκευὰς τῆς ἀναχωρήσεως οὐδ' αὐτὸς βεβαίως ὁ πατήρ μου δὲν θὰ ἤθελε νὰ μείνωμεν πλέον, εἰς τὴν ἐξοχήν, εἶχε δὲ παρακαλέσει τὴν μητέρα μου νὰ μὴ ἀποδείξῃ εἰς οὐδένα τι ἐκ τῶν διατρεξάντων. Τὰ πάντα λοιπὸν ἐγένοντο ἐν ἡσυχίᾳ καὶ τάξει, ἡ μήτηρ μου μάλιστα παρήγγειλε ν' ἀποχαιρετίσωμεν τὴν γραῖαν πριγκίπισσαν καὶ νὰ ζητήσωμεν

ἐκ μέρους της συγγνώμην, διότι ἀδιαθετοῦσα, δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἀποχαιρετίσῃ ἢ ἰδίᾳ.

Ἡσθάνομην, ὅτι τὸ λογικὸν μου ἐκλονίζετο, καὶ ἄλλο τι δὲν ἐσκεπτόμην, ἢ πότε ταχύτερον θ' ἀνεχωροῦμεν. Δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐξηγήσω: «Πῶς ἦτο δυνατόν μία νεάνις, πριγκίπισσα, νὰ διαπράξῃ τοιοῦτον σφάλμα, ἀφοῦ μάλιστα ὁ πατήρ μου δὲν ἦτο ἐλεύθερος, αὐτὴ δὲ εἶχε τὴν ἐλπίδα νὰ ὑπανδρευέτο τινὰ, ἔστω καὶ τὸν Βελοδζορῶ ἀκόμῃ; Τί ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ; Πῶς ἀπεφάσισε νὰ καταστρέψῃ ὅλον της τὸ μέλλον, ὅλην τὴν ὑπαρξίν της; Καὶ ὁμως, ἐσκέφθην, ἰδοὺ εἰς ποῖον σημεῖον φέρουν ὁ ἔρωσ, τὸ πάθος καὶ ἡ τυφλὴ ἀφοσίωσις! Καὶ πάραυτα ἐνεθυμήθην τοὺς λόγους τοῦ Λούσχιν, εἰπόντος «Υπάρχει τις, εἰς ὃν ἀρέσκειται νὰ θυσιάσῃ ἑαυτὴν.»

Τυχαίως μίαν φορὰν προσδλέψας τὴν ἔπαυλιν, βλέπω αἰφνης ὄχρον τι πρᾶγμα ὀπισθεν ἐνὸς παραθύρου. Δὲν ἠδυνάμην νὰ διακρίνω ἂν ἦτο ἡ μορφή τῆς Ζηναίδος, τοσαῦτα ἦτο ἡ ἐπ' αὐτῆς περιεχυμένη ὄχρότης. Καὶ ὁμως ἦτο ἐκείνη. Τότε πλέον δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατηθῶ ν' ἀναχωρήσω χωρὶς νὰ τῇ εἶπω τὸ ὕστατον χαῖρε· ἐποφελήθεις λοιπὸν καταλλήλου εὐκαιρίας, μετέβην εἰς τὸ μέγαρον.

Εἰς τὴν αἰθουσαν εὔρον τὴν γραῖαν πριγκίπισσαν, ὑποδεχθεῖσάν με μὲ τὸ σύννηδες ἀδιάφορον καὶ νοχελὲς ὕφος της.

— Τί τοὺς φάνηκε λοιπὸν τοὺς γονεῖς σου ν' ἀφήσουν τὴν ἐξοχὴν τόσῳ γλήγωρα, στή μέση τοῦ καλοκαριοῦ; μὲ ἠρώτησε, φθορὸν νίζουσα ταμβάκον εἰς τοὺς ῥῶθωνάς της.

Ἐφαίνετο ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν συμβαινόντων ὑπώπτευε.

Μετά τινος στιγμᾶς ἐπεφάνη εἰς τὸν οὐδὸν τῆς αἰθούσης ἡ Ζηναίς, μὲ μέλαιναν ἐσθῆτα, ὄχρᾶ, καὶ μὲ λυμένους ἐπὶ τῶν ὤμων της τοὺς πλοκάμους, λαβοῦσά με δ' ἀπὸ τῆς χειρός, μ' ἔφθερν εἰς τὸ δωμάτιόν της:

— Ἦκουσα τὴν φωνὴν σας καὶ παρευθὺς ἦλθα νὰ σᾶς ἴδω, μοι λέγει. Λοιπὸν εἶνε ἀληθές ὅτι δὲν σᾶς μέλλει διόλου ὅτι μᾶς ἀφίνετε, κακόπαῖδο;

— Ἦλθα νὰ σᾶς ἀποχαιρετήσω, πριγκίπισσα, ἴσως διὰ πάντοτε, ἀπῆντησα. Νομίζω, ὅτι θὰ ἐμάθετε ὅτι ἀναχωροῦμεν. Προσδλέψασά με δ' ἐκείνη ἀπῆντησε.

— Μάλιστα, τὸ ἔμαθον. Σᾶς εὐχαριστῶ διότι ἦλθατε νὰ μ' ἀποχαιρετήσετε, διότι μάλιστα ἐνόμιζον ὅτι δὲν θὰ ἤρχεσθε. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ διατηρήσετε κακὴν περὶ ἐμοῦ ἀνάμνησιν. Μάλιστα, τὸ παραδέχομαι, καμμιά φορὰ σᾶς ἐλύπησα, ἐχάλασα τὴν καρδίᾳ σας, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ὀποία μὲ νομίζετε.

Καὶ στραφεῖσα ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ παραθύρου.

— Μάλιστα, σᾶς βεβαίω, ὅτι δὲν εἶμαι ὅπως μὲ θεωρεῖτε, γνωρίζω, ὅτι ἔχετε κακὴν περὶ ἐμοῦ ἰδέαν.

— Ἐγὼ;

— Μάλιστα, σεῖς! σεῖς!

— Ἐγὼ! ἐπανελάβον μετὰ πικρίας, καὶ ἠσθάνθην σφοδρῶς πάλλουςαν τὴν καρδίαν μου, ὡς πρότερον ὑπὸ τὴν ἐπι-

ρειαν τῆς ἐπ' ἐμοῦ ἐξασκουμένης ἀνεξη-
γῆτου καὶ ἀκαταμαχίτου μαγείας.

— Ἐγὼ ;... Πιστεύσατέ μοι, Ζηναῖς Ἄ-
λεξανδρόβνα, ὅτι ὅ,τι κ' ἂν μοῦ ἐκάμνετε,
ὅσον κατάκαρδα κ' ἂν μ' ἐλυπεῖτε, ἐγὼ
πάντοτε θά σᾶς ἠγάπων, θά σᾶς ἐλά-
τρευον μέχρι τῆς ὑστάτης μου πνοῆς.

Ἐστράφη τότε πρὸς με καὶ περιβαλοῦ-
σα τὴν κεφαλὴν μου διὰ τῶν βραχιόνων
τῆς ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῆς θερμὸν καὶ πα-
ρατεταμένον φίλημα. Ὁ Θεὸς γνωρίζει εἰς
τίνα ἀπλυθῆναι τὸ μακρὸν ἐκεῖνο τοῦ
ἀποχαιρετισμοῦ φίλημα, κ' ἐν τούτοις ἐγὼ
τὸ ἠσθάνθην γλυκύτατον, περιπαθέστα-
τον, διότι ἐγνώριζον ὅτι θά ἦτο τὸ τε-
λευταῖον.

— Χαῖρε, χαῖρε, ἐπανέλαβον.

Ἀπεχωρίσθημεν. Ἀνεκφράστον εἶνε τὸ
αἰσθημα λύπης, ὅπερ εἶχε καταλάβει τὴν
καρδίαν μου, ἐφερχομένου τῆς ἐπαύλεως.
Οὐδόλως ἐπεθύμουν βεβαίως ἢ τοιαῦτη
νὰ ἐπανελαμβάνετο ποτε συγκίνησις, ἀλλὰ
θά ἐλογιζόμην δυστυχῆς, ἐὰν δὲν τὴν ἐ-
δοκίμαζον.

Μετεκομίσθημεν εἰς τὴν πόλιν.

Ἦδη ὁσπέραι βραδέως ἤρχισεν νὰ ἐ-
πουλοῦται ἡ πλὴνῆ τῆς καρδίας μου. Οὐ-
δεμίαν κατὰ τοῦ πατρός μου ἠσθάνομην
μομφῆν, καὶ μάλιστα ἔκτοτε μοὶ ἐνέπνεε
μοίζονα σεβασμῶν. Ἄφθινω εἰς τοὺς ψυχο-
λόγους νὰ διερευνήσωσι καὶ ἐξηγήσωσιν
ὡς βούλονται τὸ ἀνάστροφον τοῦτο αἰ-
σθημα...

Ἡμέραν τινὰ περιπατῶν ἐν τινι δημο-
σίῳ κήπῳ, συνήντησα τὸν Λούσχιν, ἐξ οὗ
μεγάλως ἐχάρην, διότι τὸν ἠγάπων καὶ
διὰ τὴν εἰλικρινειάν του, καὶ διότι διή-
γειρεν ἐν ἐμοὶ λίαν προσφιλεῖς μοὶ ἀνα-
μνήσεις.

— Ἄ ! ἀνέκραξεν, εἶσθε σεῖς, φίλε μου,
σταθῆτε νὰ σᾶς παρατηρήσω. Εἶσθε ἀκό-
μη ὡχρὸς, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ σας δὲν ἔχουν
πλέον ἐκείνην τὴν ἀλλόκοτον ἐκφρασιν.
Πῶς περνάτε λοιπόν ; Ἐμάθετε τὰ νέα τοῦ
Βελόζορόβ ;

— Ὅχι. Τί τρέχει ;

— Ἐγείνη ἀφαντος. Λέγουν ὅτι ἐπιῆγε
στὴν Καυκασίαν. Αὐτὸ νὰ σᾶς γείνη μά-
θημα, νέε μου. Καὶ ὅλα αὐτά, διότι δὲν
ἠδυνήθη νὰ ἀποχωρισθῆ ὅταν ἠθελε νὰ
δαρρήξῃ τοὺς δεσμοὺς. Σεῖς εὐτυχῶς ἐ-
ξήλαθε σῶος καὶ ἀγνός. Λοιπόν, προσέ-
ξατε ! νὰ μὴ τὴν ξαναπάθετε αὐτὴν τὴν
δουλειά.

« Δὲν θά τὴν ξαναπάθω, ἐσκέφθην, διότι
δὲν θά τὴν ἐπανίδω πλέον. » Καὶ ὅμως
ἦτο πεπρωμένον μοὶ νὰ ἐπανίδω ἅπαξ
ἐτι τὴν Ζηναῖδα.

ΚΑ'.

Καθ' ἐκάστην ὁ πατὴρ μου ἐξήρχετο ἐφ-
ιππος εἰς περίπατον. Εἶχεν ἓνα ἐξαιρετὸν
ἀγγλικὸν ἵππον, ἀκούραστον καὶ ἀτίθασ-
σον, μὲ μακρὸν καὶ λεπτὸν λαιμὸν καὶ
μακρὰς κνήμας, τὸν ὁποῖον ὠνόμαζεν
Ἡλεκτρικὸν διὰ τὴν ὠκυποδίαν του, καὶ
τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ἐκτὸς τοῦ πατρός μου
ἠδύνατο νὰ ἱππεύσῃ.

Ἡμέραν τινὰ, καθ' ἣν ὁ πατὴρ μου
ἐφαίνετο εὐθυμὸς, πρᾶγμα σπάνιον ἀπὸ
πολλοῦ χρόνου, μ' ἐπλησίασε καὶ μοὶ ὠ-
μίλησε. Ἦτο ἐτοιμὸς νὰ ἐξέλθῃ εἰς ἱπ-
πασίαν, ἔφερε μάλιστα καὶ τοὺς πτερι-
στῆρας του. Τότε ἐγὼ τὸν παρεκάλεσα νὰ
μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ τὸν συνοδεύσω.

— Δὲν θά ἠμπορέσῃς νὰ με συνοδεύσῃς,
μοὶ ἀπῆντησε, διότι δὲν θά δύνασαι νὰ
μὲ φθάσῃς.

— Δὲν πειράζει, βάζω καὶ ἐγὼ πτερι-
στῆρας.

— Ἔστω, ἔλα.

Ὁ ἰδικὸς μου ἵππος ἦτο μέλας, τριχω-
τὸς μὲ ἰσχυράς κνήμας καὶ ἀρκετὰ ταχύς.
Ἔδει ὅμως νὰ καλπάζῃ ὀλοταχῶς, ὅτι ὁ
Ἡλεκτρικὸς ἐτριπόδιζε μόνον, καὶ μ' ὅλα
ταῦτα δὲν ἔμμενε ποσὼς ὀπίσω.

Ὁ πατὴρ μου ἱππευεν ἐξαιρετα. Τόσον
εὐσταλῆς καὶ εὐχαρις ἦτο ἐπὶ τοῦ ἵππου,
ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι αἰσθανόμενος ὁ ἵπ-
πος ὁποῖον εἶχεν ἀναβάτην, ἔβαινεν ὑ-
περηφάνως.

Διήλθομεν ὅλας τὰς δενδροστοιχίας, με-
τέβημεν εἰς τὸ πεδίον Δεβιτσύ, πηδήσαν-
τες καὶ διαφόρους φραγμούς. Κατ' ἀρχὰς
ἐγὼ ἐφοιοῦμην νὰ πηδήσω, ἀλλὰ γνωρί-
ζων ὅτι ὁ πατὴρ μου ἀπηχθάνετο τοὺς
δειλοὺς, ἀνέλαβον θάρρος καὶ ἐπύδων κ'
ἐγὼ ὅλους τοὺς φραγμούς.

Δις διήλθομεν τὴν Μόσκοβαν, καὶ ἦδη
ἐνόμιζον ὅτι θά ἐπεστρέφομεν πλέον οἰ-
καδε, ἀφοῦ μάλιστα καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ μου
εἶχε παρατηρήσει ὅτι ὁ ἵππος μου ἦν λίαν
κεκοπιακὸς, ὅτε αἰφνης βλέπω αὐτὸν με-
ταβάλλοντα δρόμον καὶ διευθυνόμενον ἐν
καλπασμῷ πρὸς τὸ μέρος τῆς ὄχθης τοῦ
ποταμοῦ. Ἔσπευσα νὰ τὸν ἀκολουθήσω.
Διερχόμενος πλῆσιον ὄρωρῳ παλαιῶν ξύ-
λων ἀφιππεύσε ταχέως, μ' ἐνευσε νὰ ἀ-
φιππεύσω ἐπίσης, καὶ δοὺς μοὶ τὰ ἠνία
τοῦ ἵππου του, μοὶ εἶπε νὰ τὸν περιμείω
μίαν στιγμὴν πλῆσιον τοῦ ὄρωρῳ τῶν ξύ-
λων, καὶ εἶτα κάμψας στενὸν τινὰ δρομί-
σκον ἐγένετο ἀφαντος.

Ἦρχισα νὰ περιπατῶ κατὰ μῆκος τῆς
ὄχθης σύρων ὀπισθὲν μου τοὺς ἵππους.

Ὁ πατὴρ μου ἐν τούτοις δὲν ἐπανήρ-
χετο. Ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνεπέμπετο δυσά-
ρεστος ὀσμή. Λεπτὴ ἤρχισεν νὰ πίπτῃ βρο-
χῆ, καταλείπουσα μικρὰς καὶ ἀμαυρὰς κη-
λίδας ἐπὶ τοῦ ὄρωρῳ τῶν ξύλων, πέραξ
τῶν ὁποίων περιεπάτων.

Κλητὴρ τις, περισκοπῶν ἐκεῖ, μ' ἐπλη-
σίασε, καὶ μὲ ἠρώτησε :

— Τί κάμνετε ἐδῶ, μὲ τὰ δύο αὐτὰ ἄ-
λογα ; Δότε μοὶ νὰ τὰ κρατήσω καὶ ἐγὼ ὀ-
λίγον.

Ἄλλ' ἐγὼ οὐδόλως τῷ ἀπῆντησα. Τότε
μοὶ ἐξήγησεν ὀλίγον ταμδάκον, καὶ ἵνα ἀ-
ποφύγω λοιπὸν αὐτὸν, καὶ διότι ἡ ἀνυπο-
μονησία μου ἐκορυφούτο, προυχώρησα βή-
ματὰ τινὰ πρὸς τὸ μέρος, εἰς ὃ εἶχε διευ-
θυνθῆ ὁ πατὴρ μου. Προυχώρησα μέχρι τῆς
καμπῆς τῆς ὁδοῦ, ἔκαμψα αὐτὴν καὶ ἔστην
παρατηρῶν.

Τεσσαράκοντα βήματα κατωτέρω, πρὸ τοῦ
ἀνοικτοῦ παραθύρου μικρὰς τινὸς ξυλίνης
οἰκίας, ἴστατο ὁ πατὴρ μου ἔχων ἐστραμ-
μένα πρὸς ἐμὲ τὰ νῶτα, καὶ ἐρειδόμενος
ἐπὶ τοῦ παραθύρου.

Ἐν δὲ τῷ οἰκίσκῳ γυνὴ τις κεκρυμμένη
ἐν τοῖς παραπετάσμασι, ἐκάθητο ἐπίσης
πρὸ τοῦ παραθύρου καὶ συνωμίλει μετὰ
τοῦ πατρός μου. Ἡ γυνὴ ἐκείνη ἦτο ἡ
Ζηναῖς.

Ἐμνεῖνα ἐκπληκτος, διότι οὐδόλως ἐ-

φантаζόμην τοιοῦτόν τι, οὐδ' ἀπλῆν ιδέ-
αν περὶ αὐτοῦ ἔσχον. Κατ' ἀρχὰς φοβηθεὶς
μὴ ἐπιστρέφω ὁ πατὴρ μου μ' εἴρισκεν
ἐκεῖ, ἐσκέφθην νὰ φύγω, ἀλλ' αἰσθημα ὀ-
λως ἀλλόκοτον, αἰσθημα ἰσχυρότερον τῆς
περιεργείας, ἰσχυρότερον τοῦ φόβου, μὲ
καθῆλωσεν εἰς τὴν θέσιν μου. Ἐξηκο-
λούθησα νὰ τοὺς παρατηρῶ, προσπαθῶν ν'
ἀκούσω τι ἐκ τῆς συνομιλίας αὐτῶν.

Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ὁ πατὴρ μου ἀπῆτει τι
παρὰ τῆς Ζηναῖδος, ὅπερ αἴτη ἠρνεῖτο
νὰ πράξῃ. Καὶ ταύτην ἐτι τὴν στιγμὴν,
καθ' ἣν σᾶς ὁμιλῶ, εἶνε ἐξωγραφημένη
ἐν τῷ νῷ μου ἡ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην
μορφὴ τῆς Ζηναῖδος, περιλίπος καὶ ἐξάλ-
λως ὡραία, ὑψηλὴν ἐκφράζουσα ἀφοσιώσιν,
ἔρωτα καὶ ἀπελπισίαν. Προέφερε λέξεις
τινάς χωρὶς κἂν νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, καὶ εἶτα ἐμειδίασε μεῦρος, προδίδον
τιφλὴν ὑποταγὴν καὶ ἐνταῦτῳ καὶ πεῖ-
σμα. Τότε ὁ πατὴρ μου ὑψώσε τοὺς ὄμους,
καὶ εἶπε μὲ ῥῆθος ἀνυπομονησίας :

« Πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ χωρισθῆτε ἀπὸ
αὐτὴν... Ἄλλὰ παρευθὺς ἡ Ζηναῖς ἀνορ-
θωθεῖσα, προέτεινε τὸν βραχίονα, ὡς ἵνα
τῷ ἐπιβάλλῃ σιωπὴν... Αἰφνης, ἀπίστευτον
πρᾶγμα συνέβη πρὸ τῶν ὀμμάτων μου :
Ὁ πατὴρ μου ὑψώσας τὸ μαστίγιόν του
ἐπέφερεν ἐπὶ τοῦ προτεινομένου ἐκείνου
γυμνοῦ βραχίονος ἰσχυρὸν ραβδίσιμον.

Μόλις συνεκράτησα κραυγὴν. Ἡ Ζηναῖς
ἀνεπήδησεν, ἠτένισε κατὰ πρόσωπον τὸν
πατέρα μου, χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ προφέρῃ,
καὶ ἐφίλησε τὸ ἐρυθρὸν ἴχνος, ὅπερ ἐπὶ
τοῦ βραχίονός της κατέλιπε τὸ μαστίγιον.
Μετὰ τοῦτο ὁ πατὴρ μου ρίψας τὸ μασ-
τίγιον καὶ ἀναβάς ἀστραπιαίως τὰς ὀλίγας
βαθμίδας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ἡ
δὲ Ζηναῖς στραφέισα εὐθὺς, προυχώρησε
πρὸς αὐτὸν μὲ τεταμένους βραχίονας καὶ
κεκλιμένον πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν κεφα-
λήν...

Καταληφθεὶς ὑπὸ ἀνεκφράστου τρόμου,
διήλθον ἀστραπιαίως τὴν ὁδὸν καὶ ἐπα-
νῆλθον εἰς τὴν ὄχθην.

Καίτοι γνωρίζων ὅτι ὁ πατὴρ μου ἦτο
λίαν δξύθυμος καὶ καταλαμβάνετο ἐνίοτε
ἐν τῇ ὀργῇ του ὑπὸ εἶδους τινὸς μανίας
καὶ λύσσης, δὲν ἠδυνάμην νὰ πιστεύσω
ἀκόμη εἰς ὃ,τι εἶδον, νὰ ἐννοήσω πῶς
τοῦτο συνέβη. Τοῦτο δὲ μόνον ἠννόησα
παρευθὺς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην : ὅτι
δι' ὅλου μου τοῦ βίου θά ἦ ἀνεξάλειπτον
τῆς μνήμης μου ἰὸ κίνημα, τὸ βλέμμα,
τὸ μεῖδιμα ἐκεῖνο τῆς Ζηναῖδος, καὶ ὅτι
ἡ εἰκὼν αὐτῆς, ἡ εἰκὼν τῆς μορφῆς της
κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, θά ἦ πάντοτε
ἐξωγραφημένη ἐν τῷ νῷ μου. Προδέδλε-
ψα ἠλίθως τὸν ποταμὸν καὶ μετ' ὀλίγον
ἠσθάνθην ὅτι ἀθθονα δάκρυα ἔρρεον τῶν
ὀφθαλμῶν μου. « Τὴν κτυπᾷ... ἐσκέφθην.
Φεῦ ! τὴν κτυπᾷ !... »

— Ἔλα, δός μου τὸν Ἡλεκτρικόν, ἡ-
κουσα ὀπισθὲν μου λέγοντα τὸν πατέρα
μου.

Τῷ ἔτεινα μηχανικῶς τὰ ἠνία.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

Γ. Σκαλιέρης

Ἄνθρωπος μὴ συνεξευγμένος ὁμοιάζει
πρὸς τὸ ἡμισὺ μέρος ψαλίδος, εἰς οὐδὲν
χρησιμεῖον ἀνευ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΣΙΑΤΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

(ἀπόσπασμα ἀνεκδότου μελέτης)

Ἀσχολούμενος ἀνεκδότως, ὡς ἐφθην εἰπὼν, περὶ τὴν συναγωγὴν καὶ μελέτην τῶν Ἀσιατικῶν νομισμάτων τῶν διαφόρων ἀσιατικῶν ἔθνων προάγομαι καὶ αὐθις ἐκθέσει βραχέα τινὰ περὶ τινῶν ἀνεκδότων Ἀσιατικῶν νομισμάτων πρὸς συμπλήρωσιν τῆς περὶ τῆς ἱστορίας τῶν Ἀσιατικῶν νομισμάτων σχοινοτενοῦς μελέτης ἡμῶν.

α.) Νόμισμα χρυσοῦν τοῦ προφήτου Μωάμεθ ἐν σχήματι μεγαλητέρῳ τῆς ὀθωμ. λίρας ὀκτῆς τριῶν δραμῶν περίπου· ἐξ ἐνὸς φέρει τὸ σύμβολον Ὄθωμ. θρησκείας γραφῆν κουφικῆ ἔχουσα οὕτω: «Λά ἰλαχέ-ἰλλ-ελλάχ, βέ Μωχάμετι, ἴεσοῦλ-οὐλλάχ» ἦτοι οὐκ ἔστι Θεός, εἰμὴ ὁ Θεός, καὶ ὁ Μωάμεθ ἔστι ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ· καὶ ὅπισθ. $\text{L e i d n a M o w a m e t r e s o u l o u l l a c h}$ τουτέστι ὁ ἀρχηγὸς Μωάμεθ ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ καὶ κάτωθεν τὸ τρίτον ἔτος ἐγείρας· τὰ πρῶτα ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ προφήτου χαραχθέντα ἢ κοπέντα νομίσματα εἰσὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀκολούθως δὲ ἐκόπησαν καὶ χάλκινα μικρὰ διαφόρου σχήματος καὶ μεγέθους καὶ κατὰ διαφόρους τύπους. Ἄπαντα μονοῦ τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα εὑρίσκονται 26 τὸ ἐν Κων)πόλει Ἀυτοκρατορικῶν θησαυροφυλάκειον (χαζίνεϊ χασά), ἐνθα φυλάττονται ἅπαντα τὰ τιμαλφῆ κειμηλιατῆς Ὄθωμ· θρησκείας καὶ τοῦ κράτους ἐν πύτῳ. Τοιαῦτα δὲ εὑρίσκονται καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς πόλεσι τῆς Ἀραβίας.

β.) Νόμισμα χαλκοῦν τοῦ αὐτοῦ προφήτου Μωάμεθ ἐν σχήματι ἀργυροῦ εἰκοσαρίου μεταλλικοῦ· φέρει δὲ ἔμπρ. κύκλον τινὰ κοσμοῦμενον δι' ἑτέρου καὶ τινῶν στιγμῶν κατὰ τὸν τύπον ἐπὶ κεφαλῆς τὴν λέξιν Ἐλ με λ ι κ καὶ κάτωθεν αὐτῆς μίαν ὀριζόντιον γραμμὴν, εἶτα κατὰ σειρᾶν στίξεις τινὰς καὶ ἑτέραν γραμμὴν, κατ' ἑπ. φέρει τὴν λέξιν Μ ω χ ἄ μ ε τ ἔ λ ν ε π ἦ ἦτοι ὁ ἡγεμὼν Μωάμεθ ὁ προφήτης· ὅπ. ἕτερον κύκλον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ δύο τρίγωνα, ἦτοι τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ πῆριξ αὐτῶν ἀστέρας· ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο τριγῶνων φέρει ἕξ ἀστέρας κατὰ σειρᾶν κυκλοειδῶς καὶ ἐν τῷ μέσῳ στίξιν τινὰ· τὸ τοιοῦτο δὲ καλιῖται παρ' Ἀσιανοῖς μί χ ρ ι Σ ο υ λ ε ἰ μ ἄ ν καὶ εἶναι συμβολικὴ παράστασις συνήθης παρὰ τοῖς ἀρχαίοις νομισμασὶ τῶν ἀσιατικῶν ἔθνων. Τὸ νόμισμα τοῦτο ἔστι λίαν σπάνιον καὶ πρῶτην φορὰν ἀπαντῶμεν μεταξὺ τῶν ἀσιατικῶν νομισμάτων.

γ.) Κερμάτιον χαλκοῦν παχύτατον ἀργαῖον κοπὲν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ φέρων ἔμπρ. κουφικᾶ γραφῆ τὸ Δ ο ὕ ρ β ι φ ἦ Μ ι σ ῖ ρ ἦτοι κόκκῳ ἐν Αἰγύπτῳ. διὰ τῆς λέξεως φ ἦ σχηματίζεται προεκτεταμένως ἡμικύκλιον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἔστι θεωμιεμένη ἢ λέξις Μ ι σ ῖ ρ. ὅπ. δὲ φέρει μονογραφικόν τι σύμπλεγμα ἀραβουργικῆ τῆ τυφῳ, ὅπερ τυγχάνει παραστατικῶν συμβολῶν. τὸ τοιοῦτόν ἐστι λίαν περιεργον καὶ πρῶ τοφανές.

Τὸ κερμάτιον τοῦτο φαίνεται μοι νὰ εἶναι λίαν ἀρχαῖον καὶ ἐκόπη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Μαμελούκων καὶ ἰδίως τοῦ Νουρεδίου Ἀλῆ, ὅστις ἀρχηγὸς αὐτῶν ὦν

ρηγορεύθη τῇ 7254 Σουλτάνος, Ἡ δ' Αἰγυπτος, ὡς γνωστὸν ἐκυβερνήθη ὑπὸ τῶν Μαμελούκων μέχρι τοῦ 1517, ὅτε Σελῖμ ὁ Α'. Σουλτάνος τῶν ὀθωμανῶν ἀφελὼν τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν ἀφῆκεν αὐτοῖς τὴν διοίκησιν μύνον τῶν ἐπαρχιῶν προεξάρχοντος Σατράπου τῆς Ὑ Πύλης. Ἀλλὰ τῷ 1811 ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς συναθροίσας αὐτοὺς ὡς ἐπ' ἐκστρατεῖαν ἀπέκτεινε πολλοὺς.

δ.) Νόμισμα χρυσοῦν ὀθωμ. ζυγίζον 4 κόκκους ἀπέφθου χρυσοῦ κοπὲν ἐν Χαλεπιῳ φέρων ἐξ ἐνός τὸ ἔξῃ: Σ ο υ λ τ ἄ ν Σ ε λ ἦ μ ἰ π ν ι Σ ο υ λ τ ἄ ν Ὀ ρ χ ἄ ν ἄ ν Ν ἄ σ ρ ε χ ο υ δ ο ὕ ρ ε β ι φ ἦ Χ α λ ἔ π σ ε ν ἔ 974. ἦτοι ὁ Σουλτάν Σελῆμ υἱὸς τοῦ Σουλτάν Ὀρχάν, θείᾳ ἀρωγῇ ἐκόπη ἐν Χαλεπιῳ ἐν ἔτι 974 ἐγείρας· ἐκ τοῦ ὀπισθεν δὲ Σ α ρ ο ὕ ν Ν α σ ἄ ρ Ἰ ζ ο υ λ π α σ ἄ ρ φ ἰ λ π ἔ ρ β ἔ λ π α χ ρ. ἦτοι ὁ ἀτρομητος ὑπερωσιστής, ὁ ἐνδοξος ἐπὶ ὀρασει ἐν τε τῇ ξηρᾷ καὶ τῇ θαλάσῳ· ἡ γραφῆ ἔστι ἀρχαία σ ο υ λ ο ὕ ς. Μεταξὺ δὲ τῶν διαφόρων λέξεων τοῦ νομίσματος τούτου ὑπάρχουσι καὶ τινὰ σήματά κομμητικὰ συνήθη τοῖς τύποις εἶν ἐν Συρίᾳ κοπέντων νομισμάτων.

ε.) Νόμισμα χρυσοῦν ὀθωμ. κοπὲν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ζυγίζον 60 κόκκους καθαροῦ χρυσοῦ φέρων ἐξ ἐνός· «Σουλτάνουλ περεῖν βι χακκάνουλ παχράιν ἐς Σουλτάν ἰπνι Σουλτάν» καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου: «Σουλτάν Μουράτ ἰπνι Σελῖμ Χάν ἄν Νάσρεχου δούρουβε φ ἦ Μισῖρ πενὶ 982», ἦτοι ὁ Σουλτάνος τῶν δύο Ἠπειρωτῶν, ὁ Μονάρχης τῶν δύο θαλασσῶν ὁ Σουλτάνος υἱὸς τοῦ Σουλτάν Μουράτ υἱοῦ τοῦ Σουλτάν Σελῆμ Χάν. Τῇ θείᾳ ἀρωγῇ ἐκόπη ἐν Αἰγύπτῳ ἐν ἔτι 983.

στ.) Νόμισμα καὶ αὐθις Ὄθωμ· χρυσοῦν κοπὲν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ζυγίζον 60 κόκκους καθαροῦ χρυσοῦ φέρει δὲ ἐξ ἐνός τὸ: Σ ο υ λ τ ἄ ν Μ ε χ μ ε τ Χ ἄ ν ἰ π ν ι Σ ο υ λ τ ἄ ν Μ ο υ ρ ἄ τ ἄ ν ν ἄ σ ρ ε χ ο υ δ ο ὕ ρ ο υ π ι φ ἦ Μ ι σ ῖ ρ ἔ ν ἔ τ ι 1003· καὶ ἐξ ὀπ. Σ ἄ ρ ο υ ν Ν α σ ἄ ρ Ἰ ζ ο υ λ π α σ ἄ ρ φ ἰ λ π ἔ ρ β ἔ λ π ἄ χ ρ.

Χρ. Παπαδόπουλος

ΕΙΚΟΝΕΣ

Φωτεινὴ Γεν. Κολοκοτρώνη

Μίαν ἀρχαῖκην γυναῖκα, μίαν ἐκ τῶν πρῶτων Ἑλληνίδων, μίαν σουλιώτισσαν, γεννηθεῖσαν καὶ ἀνατραφεῖσαν καὶ ζήσαν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ μέσῳ τῆς τρικυμίας τοῦ μεγάλου Ἀγῶνος καὶ τῶν μετ' αὐτὸν περιπετειῶδων καιρῶν, τὴν κόρην τοῦ Φώτου Τζαβέλλα καὶ τὴν νύμφην τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, ἐκῆδευσαν ἐσχάτως αἱ Ἀθῆναι. Ἦτο ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων λειψάνων, τῶν ὀλιγίστων κειμηλιασμένων καθημέραν, ἅτινα παριστώσιν ἡμῖν ἀκόμην ζωντανὴν τὴν εἰκόνα τῆς ὑπὸ τὴν δουλειαν Ἑλλάδος, τῆς Ἑλλάδος τοῦ 21, τῆς Ἑλλάδος τοῦ Κυβερνήτου, τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ὄθωμος. Ἐγεννήθη ἡ Φωτεινὴ ἐν Κερκύρα, τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς καθ' ἣν ἀπέθνησκεν ὁ πατὴρ τῆς Φώτος, δηλητηριασθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀλήπαδα, συνελπίει τῶν πασιγνωστῶν πρὸς τὸν τύραννον πολέμων τοῦ Σουλίου καὶ τοῦ πόθου τῆς ἐκδικήσεως καὶ τῆς ἐξοντώ-

σεως ὃν ἔτρεφε καθ' ὅλων τῶν ἐξεχουσῶν σουλιωτικῶν οικογενειῶν ὁ Ἀλῆς. Ὁ βίος δ' αὐτῆς στενωτάτα συνδέεται πρὸς τὰ ἠρωϊκώτερα κατορθώματα καὶ τὰ ἱστορικώτερα γεγονότα τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Κοραδὶς μικρὰ ἔτι παρευρεθῆ εἰς ὄλας τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος αὐτῆς τὰς ταλαιπωρίας, συμμετέσχε τῶν ἠρωϊκῶν πολέμων αὐτῆς καὶ ὑπέστη πάντας τοὺς κινδύνους καὶ τὰς τύχας αὐτῆς. Κατόπιν, μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Σουλίου, ἦλθεν εἰς τὴν Στερεάν, καὶ συνεμερίσθη πάσας τὰς δυνάμεις τῆς πολιτορκίας τοῦ Μεσολογγίου. Ριπταζομένη δ' ἐν τῷ λαίλαπι ποικιλοτρόπως, κατέληξε τέλος τῷ 1827 εἰς Ναύπλιον, ὅπου ὁ γέρον Κολοκοτρώνης ἐξέλεξε τὴν νεαρὰν Σουλιώτιδα, τὴν ἀμαζόνα κόρην τῶν Τζαβελλαιῶν, σύζυγον διὰ τὸν υἱὸν τοῦ Γενναῖου. Μετ' ὀλίγων δὲ ἡ χαρὰ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔθνους συνεπλήρου τὴν χαρὰν τοῦ γάμου τῆς, καὶ ἡ νεαρὰ καὶ πολυπαθὴς θυγάτηρ τῶν ἠρώων ἐγένετο μία τῶν ἐπιφανεστέρων δεσποινῶν τῆς ἀποκαθισταμένης ἑλληνικῆς κοινωνίας. Ἡ Ἀμαλία ἐξέλεξε αὐτὴν κυρίαν τῆς τιμῆς αὐτῆς, ἀντεπροσώπευσε δ' ἐφ' ἱκανὸν ἐν τοῖς ἀνακτόροις τὸ γόντρον τοῦ οἴκου τῆς. Ἐζῆσε δ' ἔκτοτε, καὶ μετὰ τὴν ἐξώσιν τοῦ Ὄθωμος, ἐνταῦθα, μεταξὺ τῶν πολυπληθῶν συγγενῶν τῆς καὶ τῶν φίλων, σέμνωμα τῆς πρωτευούσης, μέχρι τοῦ βαθέος γήρατος, ἐν ᾧ ἀπέθανε, κηδευθεῖσα δημοσίᾳ δαπάνῃ καὶ μετ' ὄλων τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸ ὄνομα αὐτῆς τιμῶν.

Ἡ Ἀλεξάνδρα

Χαιρετίζοντες μαζί με ὄλας τὰς Ἀθῆνας τὴν ἐπάνοδον τῆς προσφιλοῦς κόρης τῆς γλυκυτάτης ἀθηναίας, τῆς λατρευτῆς βασιλοπούλας, τῆς συμπαθεστάτης νυφούλας τῶν ἡν με τὸσον σπαραγμῶν ἀπεχαιρέτισαν ὅταν ἐπήγαινε εἰς τὰ ξένα νὰ πανδρευθῆ καὶ με τὸσον καμάρι ἐπαναδλέπουν σήμερον ἐπιστρέφουσαν ἀπαράλλακτον ὁποῖαν τὴν ἦξευραν, πάντοτε ἀγαπῶσαν αὐτὰς καὶ πάντοτε λατρευομένην, δημοσιεύομεν σήμερον τὴν εἰκόνα τῆς, ὡς ἐπικαιροτέραν πάσης ἄλλης, με τὴν εὐμορφὴν ὑπογραφὴν τῆς ἀποκάτω.

Ἐνερξὶς τοῦ σχολικοῦ ἔτους

Τὰ σχολεῖα ἤρχισαν. Μέσα εἰς τὴν τάξιν θορυβοῦν τόρα, φαινόμενα διὰ τῆς ἡμαιοίκτου θύρας, τὰ παιδία. Ὁ γηραιὸς διδάσκαλος, ἀγαθότατος ὑπὸ τὸν σκοῦφον του προβάλλει εἰς τὴν πόρταν καὶ οἶπτεϊ ἐν βλέμμα πρὸς τὰ ἔξω. Καὶ εἰς τὸν δρόμον ἡ καλὴ μπητέρα ὀδηγεῖ τὰ δύο παιδάκια εἰς τὸ σχολεῖον, τὸ ἔνα εὐχαριστημένον καὶ πρόθυμον, καὶ τὸ ἄλλο ξυνίζον ὀλίγῳ τὰ μούτρα του. Καὶ ὁ καλὸς γηραιὸς διδάσκαλος περιμένει καὶ ἀνοίγει νὰ τὰ ὑποδεχθῆ διὰ νὰ τοῦ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἔχει καὶ πολὺ δίκαιον νὰ τὰ ξυνίζῃ...

Πτερωτοὶ ταξιδιώται

Ὁ χειμὼν ἐφθασε. Καὶ τὰ πτηνὰ τοῦ καλοκαιριοῦ, τὰ πτηνὰ τῶν ὀποῖων τὸ

γλυκύ κελάδημα μᾶς ἐξύπνα καὶ τῶν ὀπιῶν τὸ εὐθυμον πέταγμα παρηκολούθουμέν τὸσον εὐχαρίστως τριγύρω μας, τὰ πτηνὰ τὰ ὁποῖα τρέμουν τὸ ψῦχος καὶ φοβοῦνται τὰ χιόνια, τὰ πτηνὰ, οἱ φίλοι τοῦ ἕαρος καὶ τοῦ θέρους οἱ ξένοι, κινουῦν διὰ νὰ μᾶς ἀφήσουν, νὰ φύγουν εἰς θερμότερα, ἠπιώτερα κλίματα, νὰ ἐπιχειρήσουν τὸ μακρυνὸν ταξεῖδι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μᾶς ἤλθαν καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς ξαναέλθουν τὴν ἐρχομένην ἀνοιξιν. Θὰ μᾶς ξαναέλθουν; Ἄρα γε πόσα, καὶ ποῖα ἐξ αὐτῶν ἄρα γε; Ὁ χειμῶν τὰ ἐπρόφθασεν, ἐνῶ εὐρίσκονται ἀκόμη εἰς τὸν δρόμον. Ὑπὲρ τὴν ἐξηγρωμένην ἥδη θάλασσαν, ἦν μαστίζει βίαιον πνεῦμα ἀνέμου, ἵπτανται μετα δυσκολίας. Ἐν τῇ ὀμίλῃ ἥτις καλύπτει ἥδη τὸν ὀρίζοντα ἀσθενῶς τινάσσουσαν τὴν πτέρυγα καὶ δὲν διακρίνουν καλῶς τὴν αἰθερίαν τῶν ὁδῶν. Μεταξὺ τῶν σρννέφων προσπαθοῦν νὰ διασχίσουν τὸ σκότος τοῦ οὐρανοῦ καὶ νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τῶν στοιχείων τὴν δυσμένην. Καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἐξαντλοῦνται ἐν τῷ ἀγῶνι, καὶ πολλὰ ἀποπλανῶνται, καὶ πολλὰ ἀποχωρίζονται τῶν συντρόφων τῶν, καὶ πολλὰ καταπίπτουν κουρασμέ-α καὶ ἡμιθανῆ καὶ τρέμοντα ἐπὶ τῆς πλυσίον ἀκτῆς. Θάρρος, πτερωτοὶ ταξιδιωτῆται! Θάρρος, διὰ νὰ φθάσετε εἰς τὸ πέρας τοῦ ταξιδίου σας, εἰς τὰς θερμὰς χώρας ὧν ὁ λαμπρὸς ἥλιος σᾶς ἀναμένει, θάρρος διὰ νὰ ἐπανέλθετε καὶ μᾶς εὐφράνετέ πάλιν μετὰ τὸ γλυκύ σας κελάδημα καὶ μετὰ τὸ εὐθυμν πέταγμά σας!...

ΝΕΩΤΕΡΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΩΤΕΧΝΙΚΑ

Ἐν Ἰταλίᾳ ἐξεδόθη ἔργον τι μικρὸν μὲν, ἀλλὰ μεγάλης, φαίνεται, ἀξίας καὶ εὐνοϊκῶς κριθὲν ὑπὸ τῶν ἀσχολουμένων εἰς ἱστορικὰς καὶ φιλοσοφικὰς μελέτας. Ἐπιγράφεται «Περὶ τοῦ προοιμίου Διοδώρου τοῦ Σεκελιώτου», παρατηρήσεις ὑπὸ Νικολάου Μαρίνου. Ἡ ἀξία τοῦ συγγράμματος τούτου συνίσταται ἐν τῇ ἀνακαλύψει τοῦ ἀληθοῦς χαρακτῆρος τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου Σεκελιώτου, ὁ ὁποῖος μόνος ἐξ ὅλων τῶν ἱστορικῶν τῆς ἀρχαιότητος ἠδυνήθη ν' ἀναγνωρίσῃ ἐν ταῖς περιπετείαις τῆς ἀνθρωπότητος τὴν ἐνέργειαν τῆς προνοίας, καὶ ἔνεκα τούτου δέον εὐλόγως νὰ θεωρηθῆ ὡς ὁ πατὴρ τῆς φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας.

Ὁ διάσημος οἰκονομολόγος Λεοῦ Μπολιὲ ἐν τινι νεωτέρῳ μελέτῃ αὐτοῦ περιέχει σημειώσεις τινὰς περὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ ἀργύρου ἀπὸ δεκαεπταετίας καὶ ἐντεῦθεν. Κατὰ τὰς σημειώσεις ταύτας ἡ παραγωγή ἀργύρου ἐδιπλασιάσθη ἀπὸ τοῦ 1873, διότι ἐν ᾧ τὸ ἔτος τοῦτο παρήχθη ἀργυρὸς 62,267,000 οὔγγων, κατὰ τὸ ἔτος 1889 ἡ παραγωγή αὐτοῦ ἀνῆλθεν εἰς 126 ἑκατομ. ἡ παραγωγή αὕτη ἀρκεῖ πρὸς ἐξήγησιν τῆς ὑποτιμῆσεως τοῦ ἀργύρου, ἡ ὁποία θὰ αὐξήσῃ ἐπὶ μᾶλλον ἔνεκα τῆς ἐπὶ μᾶλλον δραστηρίας παραγωγῆς τῶν μεταλλείων τῆς Ἀμερικῆς.

— Ὁ καθηγητὴς κ. Σολιάνας, διευθύνων

τὰς ἐν Πομπηῖα ἀνασκαφάς, ἐδημοσίευσεν ἀρτίως σπουδαίαν μελέτην περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ναοῦ, ὅστις ἐγείρεται ἐν τῇ τριγωνικῇ ἀγορᾷ τῆς ἀρχαίας ταύτης πόλεως. Ὁ καθηγητὴς Σολιάνας ὑποστηρίζει ὅτι τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ἦτο ἑλληνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς οὐχὶ ὅμως καθαρᾶς, ἀνῆκε δὲ εἰς ἀρχαίαν ἐποχὴν καὶ εἶνε ἴσως ὁ ἀρχαιότερος ναὸς τῆς Πομπηίας. Κατὰ τὸν συγγραφέα ὁ ναὸς ἦν ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ Ἀρτέμιδα.

— Ὁ καθηγητὴς κ. Σαίμ ἐκ Μιλβούρνης ἐδημοσίευσεν νέαν θεωρίαν περὶ ἐξελίξεως, ἐν ᾗ διακρούσεται ἀπολύτως ἀντίθετος πρὸς τὰς θεωρίας τοῦ Δάρβιν καὶ περὶ ὑποστηρίζει τὴν ἐξέλιξιν.

— Ὁ διάσημος ἀγγλος κριτικὸς Ρούσκιν θὰ ἐκδώσῃ προσεχῶς δύο τόμους ποιησῶν του μετὰ πολλῶν εἰκόνων.

— Ἐν τῇ «Ἀσιατικῇ Ἐπιθεωρήσει», ὁ Σέρνδαλ πρόκειται νὰ δημοσιεύσῃ περιεργον ἄρθρον περὶ τῆς Κυκλωπέου Ἀρχιτεκτονικῆς ἀσιατικῆς καταγωγῆς ἐν Πολυνησίᾳ.

— Νέον φιλολογικὸν περιοδικὸν ἐκδοθήσεται προσεχῶς ἐν Γερμανίᾳ. Τὸ περιοδικὸν, ἐπιγραφόμενον *Der Zeitgenosse*, προτίθεται νὰ καταπολεμήσῃ τὴν εἰς τὴν Γερμανίαν εἰσαγωγὴν ξένων φιλολογικῶν ἔργων μικρᾶς ἀξίας.

— Ἰσῶς δὲν εἶνε περιττὸν νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ ἐν Ἀθήναις Γερμανικὴ Σχολὴ ἔλαβε παρὰ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ἀδειαν νὰ ἐνεργήσῃ ἀνασκαφάς ἐν τῷ χώρῳ ἐν ᾧ ἠγείρετο ἡ ἀρχαία πόλις Μαγνησία παρὰ τὸν Μιανδρόν. Ἡ πόλις αὕτη εἶνε περίφημος διὰ τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς ὁποίας πολλὰ κοσμήματα εὐρίσκονται ἐν Λούδρω. Αἱ ἀνασκαφαὶ γυνήσκονται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διδάκτορος Χούμαν.

— Ἀπέθανε πρὸ τινος ἐν Ἀγίῳ Ραφαὴλ παρὰ τὴν Νίκαιαν ὁ Ἀλφόνσος Κάρο, ὁ γνωστότατος παρ' ἡμῖν ἐκ τοῦ ἀριστουργήματος αὐτοῦ Ὑπὸ τὰς Φιλέρας ἔργον, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ πρῶτον καὶ τὸ τελευταῖον ἴσως ἐξ ὅλων ὅσα ἔγραψε καθ' ὅλον τὸν μακρὸν αὐτοῦ βίον, καὶ τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ὡς πραγματικὸν ἐπεισόδιον τῆς νεότητός του. Ἐκτὸς τοῦ ἐξόχου τούτου ἔργου τοῦ ἀποπνεύοντος ρωμαντισμὸν καὶ μελαγχολίαν ἐν μεγίστῃ ποικιλίᾳ σκηνῶν καὶ ἐν ἰσχυρᾷ δράσει ὁ Κάρο συνέγραψε πολλὰ, ἐξ ὧν ἄξια σημειώσεως εἶναι αἱ Σφῆκες καὶ Ταξιδιον πῆριξ τοῦ κήπου μου. Ὁ Κάρο ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις καταγόμενος ἐκ γερμανικῆς οἰκογενείας, ἤρξατο δὲ τὸ φιλολογικὸν αὐτοῦ στάδιον ἐν τῇ ἀκμῇ τοῦ ἀγῶνος μεταξὺ ρωμαντισμοῦ καὶ κλασικισμοῦ, ἐν τῇ ἐποχῇ καθ' ἣν συνήθη ἡ μεταξὺ τῶν δύο σχολῶν πάλη περὶ τὸν Ἐρνάνν τοῦ Βίκτωρος Οὐγῶ.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Ὁ καθηγητὴς:— Δύνασαι νὰ μοῦ εἴπῃς πῶς ὀνομάζετο ὁ σοφὸς ἐκεῖνος, ὅστις πρῶτος ἀνεκάλυψεν ὅτι ἡ γῆ κινεῖται;

Ὁ μαθητὴς μετὰ σκέψιν, ἀνακράζει αἰφνης ὡσεὶ ἐμπνευσθεῖς:

— Ὁ Νῶε! ...

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

3

τ . . ε . . α . ο . . ν . κ . .
 . ο ι . . . ο υ . ι ο ι . τ . . ε
 . ε . . ο . . ο ι . ε . α . ε . ο ι .

Νὰ προστεθῶσι τὰ ἐλλείποντα στοιχεῖα.

4

ΓΡΙΦΟΣ

π

ο ο

τρεις οἱ οὖς ν' ν' πηρς κο

π π

ο

5

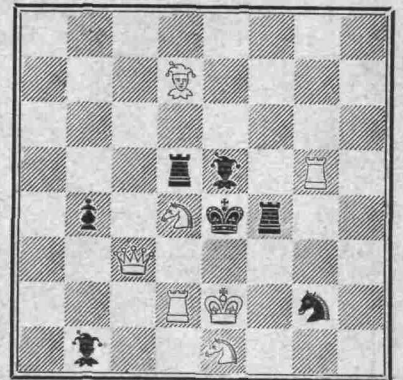
Τὰ πλούτη τὰ ὑπέροτρα δὲν εἶνε εὐτυχία. ἄλλ' εἶνε πλοῦτος ἀληθῆς ἡ

Νὰ συμπληρωθῆ τὸ δίστιχον.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 1.

Ἐστάλη παρὰ τοῦ κ. Δ. Α.

Μαύρα

Λευκά

Τὰ λευκὰ πιέζονται κάμνουσ μ α τ εἰς τρεῖς κινήσεις

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σ. Ν. Μ. Φιλίππουπολιν. Ἡ συνδρομὴ ἐκ τοῦ τῆς «Ἀκροπόλεως» ἐλήφθη, ἀναμένομεν τὸν κατάλογον τῶν συνδρομητῶν σας.— Δ. Σ. Μιτυλίνην. Σώματα τῶν νέων συνδρομητῶν ἀπεστάλησαν καὶ τὰ ἰδικὰ σας φύλλα, ταχυδρομικῶς σᾶς ἐγγράψαμεν.— Λ. Φ. Κεφαλληνίαν. Τὸ φύλλον τοῦ κερδίσαντος ἐξαστίχου λαμβάνει ἡ κ. Α. Α. Ἀθῆναις.— Καν Ε. Π. Α. Μιτυλίνην. Ἐνεγράφητε καὶ σᾶς ἀπεστάλησαν τὰ φύλλα.— Π. Π. Βαρῶσιος. Φύλλα ἀπεστάλησαν ὁμοίως Ἀκρόπολιν θὰ φροντίσωμεν, ἀναμένομεν τὰς ἐνεργείας σας.— Α. Η. Πάτρας. Ἀγγελία ἐλήφθη μετὰ 3 συνδρομητῶν καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῆς συνδρομῆς τῶν, φύλλα ἀπεστάλησαν, εὐχαριστοῦμεν.— Α. Κ. Σ. Μ. Μ. Σύρον. Αἱ 2 ἐξάμνηνοι συνδρομαὶ σας ἐλήφθησαν, ταχυδρομικῶς λαμβάνεται ἀποδείξεις.— Δ. Ι. Μ. Ζάκυνθον. Τὸ ποιημάτιόν σας δημοσιευθήσεται, εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἀποστολήν· ἀτυχῶς τὸ ἕτερον τοῦ φίλου σας κ. Α. Α. ἀκατάλληλον.— Ι. Γ. Κέρκυραν. Ἡ μετάφρασις τῶν στίχων τοῦ Βερανζέρου κακίστη.— Ε. Π. Μάλτα. Ἀμφότεραι αἱ συνδρομαὶ ἐλήφθησαν, σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὸν εἰλικρινῆ ἐνθουσιασμὸν σας ὑπὲρ τοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου».

(Βασιλικὴ Τυπογραφία Ν. Γ. Ἰγγλέση.)